

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

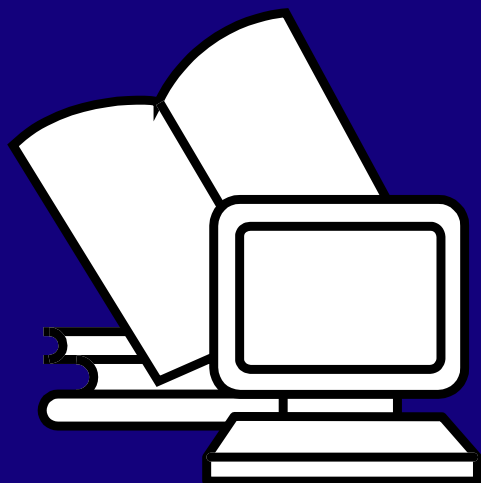
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Data

Kildeindtastninger nu på CD-rom

Generalforsamling, beretning, regnskab

Om at forske i slægten

Mit EDB arvegods

Statistik og slægtsforskning

10. årgang

1

marts

DIS-Danmark

1996

Slægt & Data

Udgives af DIS-Danmark
(Databehandling i Slægtsforskning)

Slægt & Data udkommer 4 gange årligt i månederne:
Marts, juni, september og december.
Trykplag 1500 eksemplarer.

Redaktør:

Hanne Marie Rud
Egebjergtoften 122
2750 Ballerup
tlf. 44 66 17 04

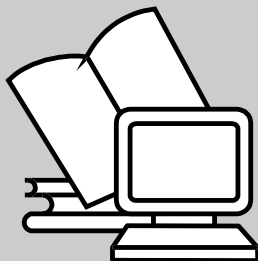
Fidoadr. 2:236/151.3

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning. Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til redigering af tilsendte artikler. Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer.

Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Deadline:	Udkommer:
1. maj	Juni
1. august	September
1. november	December
1. februar	Marts

Medlemskontingent 1996: 100 kr.
Løssalg pris: 31,25 kr. pr. nr.

Girokonto: 501-2058

ISSN 0903-6172

Indhold

- 4 Kildeindtastninger nu på CD-ROM
- 7 Bestyrelsens beretning
- 9 Regnskab for 1995
- 10 Om at forske i slægten med EDB
- 11 Brugte microfiche
- 12 Klap hesten - tænk dig om
- 13 Mit EDB arvegods
- 15 Artikel fra Viborg Stifts Folkeblad
- 16 Statistik og slægtsforskning
- 18 Megabase igen og beregninger af folketal
- 21 Gedcom - udvekslingsformat
- 25 Kildeindtastningskursus og status
- 26 KIP kildeindtastningsprogram
- 30 Læsekredsen
- 31 Uddrag fra kildeoversigten
- 32 Dagsorden til generalforsamling i DIS-Danmark

DIS-Danmark

Bestyrelsesmedlemmer:

Svend-Erik Christiansen, Hvedebjergvej 24, 8220 Brabrand Tlf. 86 25 22 52 (fmd.)
Arne Julin, Hovedgaden 75, 4050 Skibby Tlf. 47 52 80 48 (næstfmd.+ekspedition)
Jens J. Jerichow, Kastelsvej 24, 4.th, 2100 Kbh Ø Tlf. 35 26 62 15 (kasserer)
Hanne Marie Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup Tlf. 44 66 17 04 (redaktør)
Bent Pilgaard, Randersvej 29, 8800 Viborg Tlf. 86 67 55 12
Jens Verner Nielsen, Bageryden 1, Høruphav, 6470 Sydals Tlf.74 41 55 80 (sekr)
Lene Olsen, Hallandsgade 6A, st.tv., 2300 Kbh S, Tlf. 31 57 74 15 (Nordisk Repr.)
Erik Kann, Johan Jepsensvej 1, 2830 Virum, Tlf. 45 85 18 02
Flemming Maiborg, Elmegårdsvej 55, 5250 Odense SV, Tlf. 65 96 23 45

KOKI og Kildeindtastningsprojektet:

Elsebeth Paikin, Kildevænget 37, 2100 København Ø Tlf. 39 27 24 33
Hanne Marie Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup Tlf. 44 66 17 04
Dansk Data Arkiv, Islandsgade 10, 5000 Odense C, Tlf. 66 11 30 10

Kalenderen

Vi vil i forårssæsonen som fast mødested benytte Medborgerhuset Danasvej 30 B, Frederiksberg. Deltagergebyr kr. 20,- pro persona betales ved indgangen. Tilmelding er nødvendig til Lene Olsen, Hallandsgade 6A, st., 2300 Kbh S, Tlf 31 57 74 15 senest 3 dage før mødet. Der gives besked, hvis mødet må aflyses eller er overtegnet.

Gæster er velkomne. Dog har DIS-medlemmer prioritet, hvor der er begrænset deltagerantal.

Lørdag d. 13.04.1996 kl. 13.00-17.00 Medborgerhuset Danasvej 30 B, Frederiksberg

Generalforsamling

Dagsorden ifølge vedtægterne. Se bagsiden af dette Slægt & Data. Bestyrelsens beretning og regnskabet for 1995 kan også findes i dette blad.

Efter generalforsamlingen vil Hans Jørgen Marker, Dansk Data Arkiv, fortælle om Kildeindtastningsprojektet, dets status og fremtidsperspektiver. DDA fik i 1995 tipsmidler til projektet.

Når slægtsforskere at have indtastet folketællingen 1845 i år 2000 ?

1995

Lørdag den 20. april 1996

Aalborg

Mødet afholdes i Aalborg på Vestbyens Bibliotek, Dannebrogsgade 43.

Om formiddagen taler vi om programmer, særligt om den forventede frigivelse af BK5W. (Brothers Keeper for Windows)

Efter frokost fortæller museumsleder/pensioneret vagtmester Aage Egholm, Horsens om kriminalforsorgen og fængslet idag. På Statsfængslet i Horsens findes en betydelig samling af effekter med tilknytning til tidligere fanger, bl.a. effekter forarbejdet af Dr. Best.

Museet er normalt kun åbent om sommeren.

Måske har Aage Egholm også „ØKSEN“ med ??

Tilmelding til Bent Pilgaard tlf. 86 67 55 12 eller Svend-Erik Christiansen tlf. 86 252 252

senest den 13. april 1996

Ret til ændringer forbeholdes

Danske Folketællinger på CD-Rom

Af Søren H. Sørensen

Det stigende antal af indtastede folketællinger i Kildeindtastningsprojektet, og den stigende efterspørgsel på materialer, som allerede er indtastet, har i DDA affødt forskellige overvejelser omkring den fremtidige distribution af denne meget omfattende og meget brugte mængde data. En af løsningerne hedder udgivelse på CD-Rom.

I Dansk Data Arkiv findes et stort materiale af indtastede folketællinger. En del af disse stammer fra historisk-demografiske forskningsprojekter, men størstedelen stammer fra Kildeindtastningsprojektet. Dette projekt har indtil nu resulteret i mere end 230.000 personregistreringer fra folketællingsmateriale.

Indtastningerne er resultatet af en stor arbejdsindsats fra engagerede amatørhistorikere. Den store og stadig voksende mængde af denne type data er i Dansk Data Arkiv arkiveret som enkeltmaterialer, typisk et givent sogn, i et givent herred, i et givent folketællingsår. Det er også i denne form, materialerne normalt udleveres til brugerne.

I takt med at antallet af folketællinger vokser, bliver disse yderligere interessante, ikke blot som enheder, men også anvendt i en større sammenhæng. Ud over private slægtsforskere store interesse for materialet, vil også professionelle forskere her få adgang til et meget værdifuldt forskningsmateriale med et meget stort potentiale.

Dette er en af grundene til Dansk Data Arkiv's overvejelser om udgivelse af folketællinger på CD-Rom. CD-Rom teknologien giver mulighed for at distribuere store mængder data (en CD-Rom kan således indeholde ca. 600 Mb) til en overkommelig pris. Samtidig vil en samlet

udgivelse lette distribueringen betydeligt, ligesom et valg af et godt præsentationsværktøj giver mennesker uden den store EDB erfaring mulighed for anvendelse af materialet.

Valget af præsentationsværktøj er faldet på programmet WordCruncher. WordCruncher er et såkaldt frittekstsøgningsprogram, som stiller en lang række avancerede søgemuligheder til rådighed for brugeren. Samtidig er WordCruncher meget brugervenligt. WordCruncher består af 3 moduler, WordCruncher Graphics, som anvendes til at knytte billeder til udgivelsen, WordCruncher Index, som anvendes til produktion af udgivelsen, samt WordCruncher View der bruges til at læse teksten på CD-Rom'en.

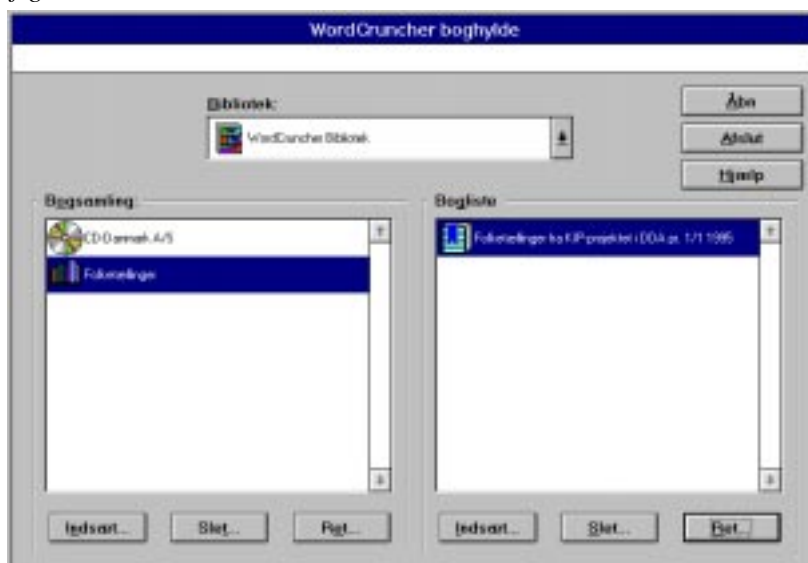
I en senere artikel vil brugen af WordCruncher Graphics og WordCruncher Index blive beskrevet nærmere, det vil sige selve produktionen af den elektroniske tekst (med billeder). I det efterfølgende vil vi koncentrere os om WordCruncher View, der distribueres sammen med CD-Rom'en.

CD-Rom udgivelsen af folketællinger kommer i første omgang til at indeholde folketællinger fra Kildeindtastningsprojektet arkiveret i Dansk Data Arkiv pr. 1/1 1995. Det drejer sig om 196 folketællinger indeholdende ca. 150.000 personregistreringer. Struktur mæssigt er folketællingerne ordnet alfabetisk efter Amt, Herred, Sogn og Folketællingsår, men WordCruncher View giver mulighed for vilkårlig søgning på alle forekommende ord i teksten.

Når WordCruncher startes fremkommer skærbilledet vist i figur 1. Biblioteket består af en bogsamling kaldet CD-Danmark A/S. Denne indeholder bogen Lynguide til WordCruncher View", som er en kort vejledning i brugen af WordCruncher View, som kan læses med WordCruncher View. Den anden bogsamling hedder "Folketællinger", og indeholder bogen "Folketællinger fra KIP-projektet i Dansk Data Arkiv pr. 1/1 1995".

I dette skærbillede er der mulighed for at indsætte flere WordCruncher bogsamlinger og/eller nye

figur 1

bøger, for eksempel når Dansk Data Arkiv udgiver flere folketællinger. Når bogen åbnes, startes selve WordCruncher View.

Når man læser den elektroniske bog, har man flere muligheder for at gå til teksten. Man kan vælge at læse bogen ligesom man ville læse en almindelig bog på papir. Dette kan gøres ved at slå op i indholdsfortegnelsen og, ved hjælp af musen eller pile-tasterne, klikke sig ned til det afsnit i bogen, man ønsker at se.

Som sagt er folketællingerne inddelt i amt, herred, sogn og folketællingsår. I hver folketælling er personerne opstillet enkeltvis med de oplysninger om hver enkelt person, som er registreret i den enkelte indtastning af hver folketælling, det vil sige alle oplysninger som indtasteren fik med om hver personregistrering. Derudover er anført en række numre, DDA-nummer, kildeindtastningsnummer samt løbenummer. DDA-nummeret identificerer indtastningen i Dansk Data Arkiv, kildeindtastningsnummeret fører folketællingen tilbage til indtasteren, som oprindeligt foretog indtastningen, idet hver enkelt indtastning har et entydigt indtastningsnummer. Løbenummeret er tænkt som en

hjælp under læsningen, men også en metode til let at gå tilbage til originaldata og fremfinde personen.

For enkelte folketællinger er der ud for hver enkelt person en ikon forestillende et lille fotografiapparat.

Et klik på denne ikon vil bringe et indscannet billede af en originalside fra det pågældende folketællingsår op på skærmen. Dette har mindre værdi, men er medtaget for at illustrere mulighederne i fremtiden, hvor det er tanken, at de enkelte personregistreringer skal pege på indscannede billeder af registreringerne i de originale folketællingsprotokoller. Dette arbejde er i fuld gang i samarbejde med Statens Arkivers Filmmningsenhed.

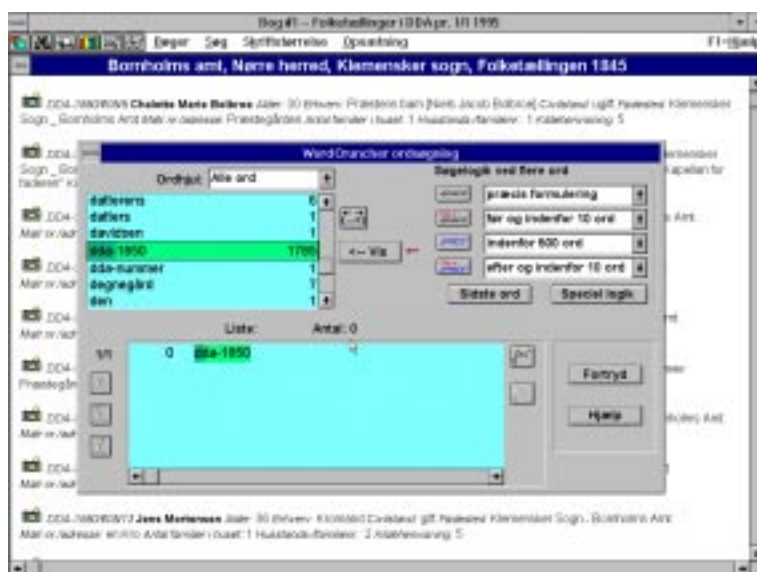
WordCruncher's force er dog som nævnt muligheden for at søge på vilkårlige ord i teksten, idet alle ord på forhånd er indekserede. Denne søgning foregår ved hjælp af et ordhjul, hvor alle ord i teksten er opstillet alfabetisk med angivelse af deres frekvens, det vil sige hvor mange gange de optræder i teksten. I figur 2 ses bogen "Folketællinger fra KIP-projektet i Dansk Data Arkiv pr. 1/1 1995" slået op, og ord-søgning kaldt frem.

Som det ses i figur 2 er ordsøgeren her sat til at søge samtlige forekomster af "dda-1850", og det kan ses, at "dda-1850" forekommer 1785 gange i teksten, svarende til, at der er 1785 personer registreret i DDA-1850 - folketællingen for Klemensker sogn, Bornholms Nørre herred 1845. Når der trykkes på knappen Vis, fremkommer en referenceliste, der viser alle forekomster af ordet. Forekomster vises i kontekst på den måde, at der vises et vindue for hver forekomst. Man kan i det enkelte referencevindue, som man ønsker at fordybe sig i, fortsætte derfra ved at klikke på det. Gør man det, vil WordCruncher View automatisk springe til det sted i teksten, der er tale om. Hele tiden bliver man oplyst om, hvor man befinder sig i teksten, idet inddelingen amt, herred, sogn og folketællingsår for det sted i teksten, hvor man er placeret, er angivet i toppen af tekstvinduet, også i referencevinduerne. Et klik på et vilkårligt ord i teksten vil ligeledes finde samtlige øvrige forekomster af ordet i teksten i en referenceliste, og virker således på samme måde som ved hjælp af ordsøgeren.

Ofte er en søgning på et enkelt ord dog langt fra ønskeligt, idet man risikerer at få en masse referencer, som man ikke kan bruge. Tænk blot på, hvad der vil ske ved en søgning på Hansen i et materiale med 150.000 danskere...

I et sådant tilfælde stiller WordCruncher en række avancerede søgemuligheder til rådighed. Man kunne for eksempel forestille sig, at man ønskede at søge på en liste af ord, der ikke nødvendigvis har nogen sammenhæng, således for eksempel 'Hansen' og 'gårdmand'. En sådan liste opbygges i ordsøgningen ved at vælge ordene ud fra ordhjulet, men i stedet for at vælge Vis, trykkes på <Insert> knappen mellem hvert ord. Først når alle de ord

figur 2

figur 3

man ønsker at søge på, er med i listen trykkes på knappen <Sidste ord> og søgningen sættes i gang. Man kan således også søge på fraser (ord, der står lige efter hinanden) og på trunkeringer af ord, ved hjælp af wildcards, og disse kan også opstilles i lister.

Ud over en specificering af *hvad* der søges efter, er det også muligt at angive, *hvor* man vil søge. Hvis man ønsker at søge på steder, hvor to forskellige ord optræder sammen, bør søgeområdet overvejes. Hvis søgeområdet er hele teksten, kan resultatet af en søgning på sådanne to ord tolkes som nonsens, for eksempel hvis det ene ord optræder i starten af teksten, og det andet i slutningen. Derfor har man i WordCruncher også mulighed for at indstille søgeområdet.

I Figur 3 vises hvordan man kan: A: Angive om begge ord skal med eller ej, B: I hvilken rækkefølge ordene skal stå i forhold til hinanden, og C: Indenfor hvilket tekstafsnit ordene skal stå. Disse forskellige søgninger, (alle muligheder er ikke nævnt her) kan også kombineres med hinanden på et utal af måder, ligesom man har mulighed for at klikke sig tilbage til tidligere søg-

ninger og således gentage eller redigere disses søgeudtryk.

Når man har fundet et relevant sted i teksten, har man nu mulighed for at udskrive teksten. Udskrivning kan foregå på flere måder, som det fremgår af Figur 4. Man kan vælge, hvad man vil udskrive, for eksempel en tekstblok man forud har afmærket, hele skærbilledet eller en valgt reference (som man har fundet ved en søgning). Man kan også vælge, hvortil man vil udskrive, for eksempel printer, udklipsholder (Windows Clipboard) eller en fil på disk, hvorfra man så igen kan hente teksten ind i en tekstbehandler, som for eksempel WordPerfect.

figur 4

En mere udførlig beskrivelse af mulighederne i WordCruncher View vil selvfølgelig blive udsendt sammen med CD-Rom'en. Det ovenstående er primært tænkt som en forsmag.

Sammen med den elektroniske bog er det ligeledes tanken, at CD-Rom'en skal udkomme med de originale data-filer. Folketællinger indtastet i KIP er Paradox-tabeller, og man vil fra CD-Rom'en således kunne læse disse ind i sit eget Paradox-databaseprogram, eller læse dem ved hjælp af KIP-indtastningsprogrammet eller KIP-læseprogrammet, som begge kan rekvireres fra Dansk Data Arkiv.

Danske Folketællinger på CD-Rom udkommer december 1995.

Foreløbig Pris: 180 kroner.

For certificerede indtastere tilknyttet Kildeindtastningsprojektet dog kun kr.120

Søren H. Sørensen
Dansk Data Arkiv
Islandsgade 10
5000 Odense C Tlf. 66 11 30 10

Bestyrelsens beretning 1995/96

Lige siden DIS-Danmarks start i 1987 har der været en konstant vækst i antallet af medlemmer, og det har også været tilfældet i kalenderåret 1995. Vi gik ud af 1994 med et medlemstal på 1144, og selvom det umiddelbart lignede en stagnation, er foreningen fortsat i kraftig vækst, idet vi pr. 31. december 1994 faktisk var ikke mindre end 1308 medlemmer af foreningen.

Økonomisk har vi haft et godt år i 1995 med et overskud på omkring 39.000 kroner, og så har vi endda sat 10.000 kroner til side til særnummeret. Dette overskud skal også ses i sammenhæng med, at vi hævede kontingentet fra 80 kroner til 100 kroner fra 1994 til 1995. Vi har således økonomisk mulighed for at søsætte større projekter. Ideer er altid velkomne, især hvis der følger frivillig arbejdskraft med.

Slægt & Data

Siden 1987 er medlemsbladet Slægt & Data udkommet i A5-format, men fra og med nr. 1 i 1995 har det skiftet format til A4. Vi har i flere år puslet med tanken om A4-formatet, da dette ville øge opsætningsmulighederne og gøre det muligt at bringe mere detaljerede illustrationer.

I løbet af 1995 har vi også øget antallet af illustrationer og skærm-billeder, og egentlige fotografier har vi ligeledes bragt nogle stykker af.

Særnummer i 1995

Med jævne mellemrum er det vores plan at udsende gratis særnumre til foreningens medlemmer. I 1992 udsendte vi det første særnummer, som omhandlede slægtsforskningsprogrammer (løssalg 37,50 kr), i 1993 var det Kildeoversigten (løssalg 50 kr) og i 1994 fik vi udsendt særnummeret om scanning (løssalg 50 kr). På grund af stort arbejdspress har det 4. særnummer, som omhand-

ler administrative opdelinger i Danmark, trukket lidt ud, og vi nåede ikke at blive færdige med det i regnskabsåret 1995.

Kontingentopkrævningen

For at gøre udsendelsen af kontingentopkrævningen så billig som mulig prøvede vi i december 1994 at lade girokortet være en del af et smudsomslag til Slægt & Data.

Umiddelbart virkede det ikke helt så godt, som vi håbede, idet relativt mange medlemmer (ofte institutioner) overså dette girokort, og de fik således ikke betalt kontingentet til tiden. I første omgang var vi i tvivl, om det var bevidst (udmeldelse) eller en forglemmelse. En rykker-skrivelse gav imidlertid stort udbytte, og det viste sig at langt de fleste havde overset/glemt girokortet.

Besparselsen ved at benytte smudsomslag med girokort var derfor ikke helt så stor som håbet i 1994. I 1995 valgte vi at prøve udsendelsesformen endnu en gang, men med en tydelig markering af det medfølgende girokort - måske det også noget, vi skal vænne os til.

Kildeindtastningsprojektet

Mere end 300 indtastninger efter SAKI-modellen er nu afleveret til DDA i Odense. Det er først og fremmest folketællinger, som er blevet indtastet, og det svarer til mere end 1% af alle tilgængelige folketællinger til og med 1911. En halv snes kirkebogsafskrifter er også blevet afleveret til arkivet i Odense.

DDA har ved hjælp af et økonomisk tilskud fra Tipsmidlerne været i stand til at øge indsatsen omkring projektet, og det betyder bl.a., at et udvidet indtastningsprogram til Windows er undervejs. Ligeledes er en CD-Rom med indtastninger blevet færdig omkring årsskiftet 1995/96.

Medlemsmøder og mødelokaler

I det forløbne år har vi afholdt 12 medlemsmøder (3 for Jylland-Fyn og 9 på Sjælland). Som sædvanlig har emnerne været meget forskellige, og der har bl.a. været en tur til Lolland.

Til nogle af vores møder er der et begrænset deltagerantal, da mødelokalet sætter begrænsninger, eller institutionen, vi besøger, kun kan have besøg af mindre grupper. Har man tilmeldt sig et møde med begrænset deltagerantal, er det vigtigt, at man møder op eller hurtigst muligt melder afbud, hvis man ikke kan komme. Dermed kan vi undgå „spildte“ pladser, og andre interesserede får muligheden for at deltage.

De sidste par år har vi i København haft fast mødelokale i N. Zahles Seminarieskoles Festsal, men på grund af omlægninger er dette ikke muligt mere, og vi har i 1995 ledt efter et nyt godt sted at holde vore møder. Det har ikke været helt let, da der i Københavnsområdet er stor efterspørgsel på de få ledige mødelokaler.

Ny pjece

I efteråret 1995 fik vi en ny informationspjece færdig. Denne gang ville vi gerne have et girokort til at være en del af pjecen, og dette gjorde hele fremstillingen mere kompliceret. Der er nemlig særlige regler omkring udseende, trykkekvalitet og papirtype for et sådant girokort, som skal være opfyldt, før det kan godkendes.

Læsekredsene

DIS-Danmark udveksler medlemsblade med flere af vore udenlandske søsterforeninger, og nogle af disse cirkulerer blandt interesserede medlemmer i vores læsekredse. I øje-

blikket cirkulerer i 5 læsekredse: Det amerikanske Genealogical Computing, det engelske Computers in Genealogy, det tyske Computer-genalogie, det svenske Diskologen og det norske Slegt og Data.

Hvem Forsker Hvad

I samarbejde mellem Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie, Sammenslutningen af Slægts-historiske Foreninger (SSF) og DIS-Danmark udgives nu tidsskriftet Hvem Forsker Hvad (HFH). Et redaktionsudvalg bestående af en repræsentant fra hver af de tre foreninger samt en udnævnt redaktør står for fremstillingen af tidsskriftet. På skift vil de tre foreninger stå for dets ekspedition; i øjeblikket er det vores repræsentant, der varetager denne funktion.

Nordisk Konference

I dagene 31. maj til 2. juni 1996 afholdes Nordisk Konference for slægtsforskning og EDB. For første gang arrangeres det i fællesskab af de tre ovennævnte landsdækkende foreninger. En repræsentant fra hver af de tre foreninger har udgjort den arbejdsgruppe, som har forestået det store planlægningsarbejde.

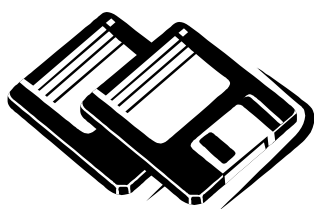
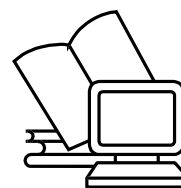
BBS-kommunikation

Et stigende antal af vore medlemmer benytter modem og kommunikerer med hinanden over bl.a. de særlige slægtsforskningskonferencer. Der findes bl.a. den særlige „DIS-Medl“-konference, hvor DIS-medlemmer har frit spillerum. I disse konferencer kan vi kontakte hinanden om stort og småt vedrørende vores slægtsforskning.

Internettet er også ved at vinde indpas efterhånden som tilslutningsafgiften er blevet mere rimelig for os hobby-brugere.

Afsluttende

Dette var en kort opsamling af, hvad vi har arbejdet med i DIS-Danmark i det forgangne år. Forslag til nye tiltag eller forbedringer af de eksisterende aktiviteter, er altid velkomne. Til sidst skal vi benytte lejligheden til at efterlyse forslag til foredragsholdere eller emner, som vi kunne tage op på vore møder. Der skal også lyde en opfordring til at skrive indlæg til vores medlemsblad. Jo flere indlæg vi modtager, des mere varieret kan bladet laves. Det kan alt sammen være med til at gøre DIS-Danmark endnu mere levende.

DIS-Disketter

Dato for seneste opdatering

Hvem Forsker Hvad 1995:	dec 1995
DIS-Forsk:	marts 1996
DIS-Blad:	dec 1995
DIS-Kilde:	nov 1995
DIS-Sogn:	21.3.1995
DIS-Util:	marts 1996

Husk: Ved køb af disse disketter følger ved opdatering følger DIS-Danmarks sognefortegnelse og tilhørende læseprogram automatisk med.

Der er nu foruden den DOS-baserede version også programmeret en Windows-version af Jakob Paikin.
Obs!! HFH opdateres ikke.

Ved opdatering bedes du indsende disketten samt en frankeret svarkonvolut (5 kr) til ekspeditionen:
Arne Julin, Hovedgaden 75, 4050 Skibby.

DIS-Danmark

Regnskab

Året 1995

Indtægter	1995	1994	Udgifter	1995	1994	1995	1994
Kontingenter (1308 medlemmer)	130.800,00	91520	Disketter, beholdning primo	1.626,00	1573		
Medlemsmøder	4.850,09	8291	køb i året	2.788,15	4245		
Renter	4.080,80	1444	beholdning ultimo	4.414,15	5818		
Salg forskerregister	2.040,00	4730		1.757,50	1626		
Salg Dis-blad	1.240,00	1914					
Salg gamle Slægt & Data	132,00	160	Disketter, forbrug			2.656,65	4192
Salg Dis-Hvem Forsker Hvad	2.124,00	6370	Afgifter, royalties			5.054,00	4590
Disketter (salg nu ophørt)	0,00	261	Porto			14.948,25	18740
Salg særnr.Slægtsprogrammer	810,00	3140	Slægt & Data			37.224,83	42950
Salg sognediskette	280,00	720	Særnummer 95 - hensat			10.000,00	4219
Salg utility diskette	1.920,00	2600	Bladporto			7.882,10	9046
Salg særn. Scanning	1.840,00	200	Leje lokaler, udstyr			2.764,00	3100
Salg særn. Kildeoversigt	1.280,00	4205	Foredragsholdere			5.389,45	3129
Salg DIS-kildeovers.disk.	4.080,00	6470	Gebyrer Giro & Alm.Brand Bank			1.544,00	862
Salg KOKI/SAKI materiale	345,00	205	Telefonudgifter			5.092,86	107
INDTÆGTER IALT	155.821,89	132230	Administrationsmøder			11.498,00	12202
			Kontorartikler			2.272,24	2183
			Tryksager			3.838,43	3853
			Diverse			149,00	120
			UDGIFTER			110.313,81	109293
			Afskrevet køb af EDB-udstyr			6.620,00	0
			UDGIFTER IALT			116.933,81	109293
			ÅRETS OVERSKUD			38.888,08	22936

AKTIVER pr. 31.12.1995	1995	1994	PASSIVER pr. 31.12.1995	1995	1994
Modems og EDB-udstyr nedskr.til	7,00	5	Egenkapital, primo	32.611,47	9676
Beholdning af disketter	1.757,50	1.626	Årets overskud	38.888,08	22936
Debitorer	2.538,50	3.940	Egenkapital ultimo	71.499,55	32612
Alm.Brand Bank kto.424764	75.475,22	31.416	Hensættelse til særn.95	10.000,00	0
Giro kto.501-2058	19.541,38	20.035	Kontingent 1996, modt.i 1995	9.380,00	22100
Lån til Nordisk Seminar	5.000,00	0	Kreditorer	14.189,95	0
AKTIVER IALT	104.319,60	57.022	Momsmellemværende	-749,90	2310
			PASSIVER IALT	104.319,60	57022

REGNSKABET ERMODTAGET TIL REVISION OG ER GENNEMGÅET OG FUNDET OVEREENSSTEMMELSE MELLEML BILAG OG REGNSKAB.

NORDBORG DEN 10. FEBRUAR 1996.

Regnskabet modtaget og fundet i orden
Skærring d. 16/2 - 1996
Torsten Deboer A.

Om at forske i slægten med EDB

af Erik Kann

Ved at inddrage computeren som skriveredskab og ikke mindst som lagringsmiddel gav slægtsforskere sig selv en umådelig stor mængde af nye muligheder og friheder.

Men - hvis man skal være helt ærlig - så gav slægtsforskerne også sig selv en masse nye/anderledes problemer.

Efter min mening er noget af det mest afgørende, at man ved computer-lagringen lettere mister overblikket over hele slægten og dens mangefacetterede udtryksformer.

Overblik: Ja - man kan sagtens slå op i den indtastede datamængde. De allerfleste programmer giver endda „lyd fra sig“, hvis der indtastes navneformer, der bare minder om noget allerede indtastet.

Det er også ganske problemfrit i dagens programmer at genfinde en hvilken som helst indtastet person. Mange programmer er også i stand til at „afmærke“ indtastede personer (eksempelvis tilhørende en bestemt slægtsgren) således at netop denne personkreds kan genfindes ved en efterfølgende søgning.

Der hvor vandene efter min mening skiller, ja det er ved spørgsmålet om, hvorledes man kan forske med det pågældende slægtsprogram. Det er her, der for alvor er behov for at have overblik. Det at forske rummer naturligvis mange, mange forskellige elementer. Lad mig for overskuelighedens skyld nøjes med to konkrete eksempler:

1. eksempel

Jeg har i folketællingen fra X-sogn fundet en person Mette Jensdatter, der efter det oplyste formodentlig er født ca. 1779. Det ses, at hun er gift anden gang, og at hun har børn af første ægteskab med efternavnet (patronymet) Pedersen. Er der i mine databaser emner, der kunne passe på Mettes første mand?

Det kræver en del søgekriterier, for at ramme bare nogenlunde sikkert. Og sikkert skal det være, for en forgæves søgning skal i sig selv være så definitiv, at det negative resultat uden forbehold danner grundlag for at gå videre med en anderledes defineret søgning. Som det fremgår af eksemplet her, er det altså ikke bare nok at slå op på en bestemt person - thi man ved jo netop ikke, hvem det er, man skal slå op!

2. eksempel

Jeg er ikke i stand til at finde x-persons fødsel/dåb. Jeg ved kun, at hun blev moder til et barn født/døbt i Guldager sogn i 1803 og hvem der var faddere ved barnedåben. Problemstillingen her er indlysende nok beslægtet med det første eksempel. Men i eksempel nummer 2 drejer det sig mere om at danne sig et indtryk af, hvilke retninger ens søgninger ud i det ukendte skal tage ud fra allerede indtastede oplysninger om familien: Er der et bestemt mønster i familiens geografiske tilhør, er det sådan, at familien før 1780'erne udelukkende optræder i sogne øst for... osv. Rent tankespind, men såre relevant.

Begge eksempler stiller store krav til det pågældende program. Det er ikke nok at kunne søge eenstrengt, der skal også kunne kombineres, udelukkes kriterier osv., osv. Langt hovedparten af kendte programmer styrer eksemplvis oplysninger om faddere ved, at disse indtastes i noter for den person for hvem dåben registreres. Og naturligvis kan der søges efter de i noterne indtastede navne. Men som forskningsredskab bliver det først rigtig nyttigt, når det er muligt at sammenkæde oplysningen om, at den pågældende person er fadder med andre indtastede oplysninger:

Erik Kann

I forbindelse med hvilke dåbshandlinger optræder den pågældende person som fadder, i forbindelse med hvilke gør han ikke osv., osv.?

At kunne arbejde på denne måde med faddere kræver som regel, at de pågældende personer indtastes som „almindelige personer“. Men i betragtning af, at netop oplysninger om faddere (og forlovere) er et af de allerbedste instrumenter i jagten på anernes geografiske omflytten, ja så er det efter mit skøn slet ikke relevant at overveje om det nu også er umagen værd. For det er det!!!

Et væsentligt kodeord i relation til forskning er kombination/mulighed for at sammestille - det at kunne få et samlet overblik over et eller andet spørgsmål i relation til en eller flere aner: Hvilket kilde-materiale er anen registreret i, i hvilke perioder står han registreret som husmand og i hvilke som gårdmand?

Jeg er fuldt klar over, at disse oplysninger sagtens kan tages i eksempelvis noter, biografi eller lignende. Men ved en egentlig FORSKNING, hvor der skal arbejdes indgående med at kombinere mange oplysninger, ja der vil det ofte være for tungt

at arbejde med at redigere i tekstnoter.

Og hvad mere er. Tekstnoterne er oftest knyttet til én enkelt person, dvs. der kommer i princippet kun et svar ad gangen. Og det giver ikke et enkelt og lettilgængeligt overblik!

Der er, så vidt jeg ved, ingen programmer på markedet i øjeblikket, som kan karakteriseres som perfekte forskningsprogrammer. Men det er rent faktisk sådan, at der rundt omkring findes større eller mindre muligheder for kombinerede søgninger

mv. Jeg vil tillade mig at fremhæve ét enkelt program, nemlig *Famdex* som et af de programmer, der er nået allerlængst med hensyn til forskningsmuligheder. Problemet med faddere er løst fuldstændigt i dette program. Der kan skabes en fuldstændig sammenhæng mellem begivenhed og person. Problemet med søgning er også godt på vej til at finde en fin form:

Eksempel: Hvem i perioden 1740-1780 med fornavnet Mette har giftet sig med en mand med efternavnet

Christoffersen, når det samtidig forudsættes, at vedkommende skal være konfirmeret..... Disse og mange flere variabler kan nu opstilles som søgekriterier i FAMDEX. Ialt er der ikke mindre end 80 (!) variabler, frit til kombination!!!

Som sagt: Det er ikke det eneste program, der kan dette. Men det er ganske veludviklet - og derfor også eminent til at hente inspiration fra.

Erik Kann
Johan Jepsensvej 1
2830 Virum Tlf 45 85 18 02

„Brugte“ microfiche

Af Villy Bendtsen

Det er blevet meget populært, at anskaffe microfiche til brug i slægtsforskningen. Dette har gjort undersøgelserne i kirkebøger og folketællinger nærmest afslappende i forhold til vilkår for undersøgelser på arkiverne. Man er pludselig helt fri for at kæmpe mod arkivets alt for „tidlige“ lukketid. Mange oplever, at undersøgelserne først giver resultat meget tæt på arkivets lukketid.

Efterhånden er der derfor nu opstået en del private samlinger af „brugte“ microfiche. Selv om anskaffelsesprisen for microfiche synes ganske rimelig, kan det godt løbe op i en betydelig investering, når undersøgelserne først griber ind i flere sogne.

Alle, der har anskaffet sig microfiche af kirkebøger og folketællinger mv., vil dog af gode grunde helst ikke skille sig af med materialet; det er jo nyttigt at kunne blade tilbage. Tanken om at udlåne materialet til ligesindede er derimod meget nærliggende og må være oplagt i en fælles sag.

I erkendelse af, at slægtsforskere til en vis grad er individualister, der

foretager deres egne konkrete undersøgelser, kan en udveksling af brugte microfiche ikke foretages uden en vis form for systematisering.

Ideen er, at der skabes et forum hvor „lånerne“ kan blive gjort bekendt med hvilke microfichematerialer, som foreligger tilgængelige hos andre forskere.

Der er ikke tale om konkurrence med udgiverne af microfiches, men om en yderlig udnyttelse af materialet, som kan skabe grundlag for en yderligere udbredelse af arkivaliernes indhold. I forventning om tilslutning til ideen, vil jeg sørge for åjourførelse af en liste over det tilgængelige udlånsmateriale. Oplysningerne om microfiche, som stilles til rådighed for udlån, skal derfor snarest skaffes tilveje, så udvekslingen kan komme i gang.

Udvekslingen og vilkår

Udlånene sker på grundlag af ovennævnte liste ved direkte skriftlig kontakt mellem ejer og låner, således at låner vedlægger frankeret kuvert (min. 5,00), samt **kr. 2,00 pr. kort**. Lånet omfatter hele kirkebø-

ger (angivne årstal), som ved indkøbene.

Udlånstiden er maksimalt 6 uger, med tilbagesendelsespligt i ubeskadiget tilstand og uden påkrav.

Oprettelse af udlånerlisten

Jeg skal bruge de samme oplysninger, som blev afgivet ved bestillingen af materialet, d.v.s: Sogn, årstal, antal kort og løbenr. (som angivet på kortene), samt navn og adresse, og evt. giro nr. (Telefon nr. er ikke nødvendigt).

Oplysningerne til udlånerlisten (udvekslingslisten) skal hurtigst indsendes til mig.

Rekvision af udvekslingslisten

Listen vil indeholde oplysninger om antal kort, „udlånsprisen“ og tilmeldte ejers adresse samt evt. giro nr. Den forhåbentligt lange liste vil kunne rekvireres skriftligt hos mig, mod frankeret svarkuvert (min. Kr. 5,00), samt kr. 25,00 til fotokopier etc.(giro nr. 912 5183)

Er det en god ide, eller har jeg lovet for meget?

Villy Bendtsen
Storebjerg 31
2670 Greve

Klap hesten

af *Torben Aastrup*

I Slægt & Data nr. 4 fra 1995 fortæller om en nye udgave af et slægtsprogram, som er på vej i en opgraderingsversion fra den tidligere DOS-udgave til en Windows-udgave. Dette har givet anledning til en generel kommentar til nye versioner af programmer m.m.

Det er ikke første gang, at et edb-program kommer i en ny version, faktisk har stort set næsten alle programmer på PC-området gennemgået en lang udviklingsproces fra et enkelt DOS-program for at ende med et angiveligt meget avanceret program, som nu kan udnytte de nyeste faciliteter under Windows 95.

Nogle af os har været med i PC-verdenen siden dengang. Tid såvel som penge er ofret på denne udvikling. Når der er gået tilstrækkelig lang tid, kan det være klogt at stoppe op for at overveje, hvor langt vi er nået.

En bruger har netop opgjort hans omkostninger ved udskiftningen af Windows 3.11 til Windows 95 til omkring 15.000 kr og brugen af mindst 100 timer til at installere og lære det nye styresystem at kende.

Allerede min første maskine havde et tekstbehandlingsprogram, som kunne 95% af de funktioner, som en gennemsnitlig bruger i dag anvender i almindelige tekster. Og havde jeg haft en printer svarende til dem, vi anvender i dag, ville ingen kunne have set, hvor simpelt et tekstbehandlingsprogram, der var anvendt til opgaven. Det samme gjorde sig gældende for Commodore 64'eren en anden kendt hjemmecomputer.

Til at begynde med kunne man for hver ny version, et program blev markedsført i, se synlige forbedringer. Men omkostningerne viste sig også hurtigt derefter i form af krav om anskaffelse af en harddisk (ja,

WordPerfect 4.1 og regnearket Lotus 1-2-3 kunne faktisk køre fra disketten uden problemer, for hele programmet kunne dengang ligge i hukommelsen).

Branchen nåede faktisk at lave ganske udmærkede DOS-programmer for såvel tekstbehandling, regneark og databaser (folketællingen for Århus 1845 startede med DOS-udgaven af Paradox på en såkaldt 8088 eller XT-maskine). Det største problem var formodentlig de danske karakterer både i programmet og især på printeren.

Windows og dermed den grafiske behandling stillede helt anderledes store krav til maskinkraft, fordi alt nu skulle regnes ud i de mindste enheder. Til gengæld fik vi så valgmuligheden mellem 2.000 forskellige fonte, også selvom bogtrykkerne kan nøjes med at anvende Times New Roman som font i 80% af alle trykte bøger.

Dette var starten til det vilde ræs med større og hurtigere PC'ere, i dag fylder et tekstbehandlingsprogram, regneark eller en database typisk omkring 30 Mbytes pr. program. En hel pakke, et såkaldt suite/sæt, fylder omkring 100 Mbytes og

i den nye Windows 95 udgave endnu mere. Corel Draw fylder således 180 Mbytes.

Printerproblemerne er vi kun delvist sluppet for, og Windows er langsommere til at udprinte i forhold til DOS.

Anskaffelsen af den første PC'er var det store spring fremad. Fra at skrive på en skrivemaskine, regne med tal på kolonneark eller udfylde kartotekskort til at bruge computeren var det store spring. Resten har været tids- og pengerevende forbedringer.

I skrivende stund har jeg med en indsats af mange timer installeret Windows 95.

Dette skrives ikke for at sige fra overfor den teknologiske udvikling, men for at råbe vagt i gevær over for en udvikling, der pt. ser ud til at fungere på producenternes præmisser, men for vores penge og (fri)tid.

Og som artiklens forfatter slutter med at sige, „Hvis du ikke kan leve uden Windows, så skift ... med det samme, men vær forberedt på nogle problemer“. Så klap hesten.

Torben Aastrup
8260 Viby J.

Et hjertesuk fra redaktøren:

Efter flere henvendelser skal jeg gøre opmærksom på, at den af Chris Gade Sørensen i Slægt og Data nr 3/1995 omtalte FÆLLES-DATABASE er resultatet af et helt privat initiativ. Den administreres helt uden for DIS-DANMARK's regi, hvorfor henvendelser om optagelse mm. skal rettes direkte til Chris Gade Sørensen.

Mit edb arvegods

af Georg V. Jensen

I mere end 40 år har jeg leget med slægtsforskning, men først efter min pensionering i 1987 har jeg haft tid til mere omfattende studier og registrering af slægtens medlemmer udenfor de direkte anelinier. Snart stod det klart for mig, at det blev vanskeligere og vanskeligere at bevare overblikket over notater, slægtstavler etc, og jeg brugte alt for megen tid på at holde orden på tingene. Jeg drøftede mit dilemma med kloge hoveder og indså at indførelse af edb i familien antagelig kunne gøre tilværelsen meget lettere for mig.

Jeg begyndte med at købe et brugt anlæg og printer og et tekstbehandlingsprogram. Min gode gamle skrivemaskine blev sat væk, for pc'en overtog alle dens funktioner, og samtidig gav den mig en mængde nye muligheder for løsning af de mange opgaver, slægtsforskningen bringer. Jeg blev medlem af DIS-Danmark og studerede særnummeret af Slægt & Data om Slægtsforskningsprogrammer meget grundigt og blev klar over, at min gamle Amstrad ikke var i stand til at håndtere de omtalte slægtsforskningsprogrammer. Efter mange overvejelser besluttede jeg mig til at investere i en rimelig stærk PC'er: 386 DX, 40 Mhz, 8 RAM, 252 Mb harddisk og i en ny printer. For god ordens skyld skal nævnes, at edb anlægget ikke kun skulle arbejde med slægtsforskningsmateriale, men også skulle bruges til korrespondance, regnskaber etc. for min kone og mig privat og til bestyrelsesarbejder i forskellige landssammenlutninger.

Det blev det svenske slægtsforskningsprogram HOLGER jeg valgte, af grunde omtalt i Slægt & Data nr. 3 september 1995. Det tog

mig adskillige måneder at få indtastet mit slægtsmateriale. Jeg benyttede lejligheden til også at indtaste store dele af en slægtsbog for min søsters mand. Et stort, men meget interessant arbejde, der bragte mig i kontakt med en del andre slægtsforskere, og vi kunne udveksle ikke så få oplysninger.

Tidligere havde jeg kun registreret mine børns direkte aner, men nu tog jeg fat på at få alle anernes søskende, deres ægtefælder og børn med på min harddisk. Så alt i alt er det efterhånden et omfangsrigt materiale, jeg har samlet og dog mangler jeg at finde frem til og få registreret mange flere familiemedlemmer. Jeg har selv rødder i Dragør og St.Magleby gennem slægterne Backer og Theisen. En god ven forsynede mig med en kopi af slægtsbogen for Slægten Backer fra Store Magleby af Wilhelm von Antoniewicz (1943), og jeg har indtastet alle oplysninger i en separat database.

Arkiverne interesseret i papirkopier

Under mine besøg på lokalhistoriske arkiver har arkivarerne været meget interesserede i mit medbragte materiale og kopieret det. Jeg har tilbudt disketter med anetavler, anelister m.m. for personer født i lokalarkivets område, men det er man ikke så interesseret i. Der er arkiver, der ikke har PC'ere og andre, der ikke har slægtsforskningsprogrammer.

Når man kommer op i årene, melder tankerne sig om, hvad der skal blive af det, du gennem et langt liv har samlet og fået registreret på din harddisk. Skal det, når du stiller træskoene for sidste gang, blot gemmes bort til en af børnene eller børnebørnene en dag får lyst og tid til at fortsætte, hvor den gamle stoppede?

Min mors slægt er fra 3. generation fra Skåne, og derfor er jeg medlem af DIS-Sverige, der i 1995 fyldte 15 år. Vore svenske venner har overvejet spørgsmålet og besluttet at oprette et DIS Arkiv, hvortil medlemmerne kan aflevere deres data-lagrat släktforskar material. Formålet er at gøre indleveret materiale tilgængeligt for slægtsforskning i fremtiden. Medlemmer kan når som helst aflevere disketter med deres slægtsmateriale eller ved testamente beslutte, at DIS-Arkiv til sin tid skal overtage det efterladte materiale. I DIS-Sveriges medlemsblad Diskulogen nr. 37, september 1995 er vist 2 aftaler mellem et medlem af DIS-Sverige og DIS Arkiv ved :

- 1) Aflevering i levende live og
- 2) Testamente vedrørende slægtsmateriale.

Både i 1) og 2) kan anføres særlige vilkår efter ønske, fx kan materialet båndlægges i en årrække. Materialet kan afleveres til DIS-Arkiv uanset hvilket Slægtsforskningsprogram, der anvendes.

DIS-Sverige og DISGEN

DIS-Sverige har, som det sikkert er bekendt, sit eget slægtsforskningsprogram DISGEN, der af Steen Thomsen, Brønshøj, i Slægt & Data nr.1, marts 1995 blev udnævnt til slægtsprogrammernes Rolls Royce. Så der er måske grund til at undersøge om et samarbejde med DIS-Sverige om bl.a. DISGEN er muligt og på længere sigt kan give os danske et endnu bedre slægtsprogram end de for tiden kendte. DISGEN er det mest brugte i Finland, Norge og naturligvis i Sverige. Er det sproget, der har spændt ben for DISGEN i Danmark eller er det fordi man i Sverige betegner probandens forældre som 1.generation ?

DIS-Sverige har et forspring på 7 år og er foran DIS-Danmark på flere områder. Fx eget slægtsprogram DISGEN, DISNET med flere BBS, DISBYT-assistans, DIS Arkiv og DIS faddrar. Medlemskontingentet er årligt SEK 90. Adressen er: Gamla Linköping, 582 46 Linköping tlf. 0046 1314 9043 fax 0046 1314 9091

Medlemsbladet *Diskulogen* udkommer 4 gange årligt.

Dansk Data Arkiv (DDA)

Det vil undre mig, om der ikke i Danmark er interesse for et dansk DIS-Arkiv svarende til det svenske.

Jeg har forhørt mig hos Dansk Data Arkiv i Odense, der oplyste, at hidtil har DDA kun modtaget indtastede kildeafskrifter (fx folketællinger, kirkebøger, tingbøger og matrikler) og ikke indtastet materiale om slægter (fx anetavler, efterslægtstavler eller slægtsbøger).

Det er mit indtryk, at DDA gerne vil overveje mulighederne for også at modtage indtastet slægtsmateriale, om DIS-Danmark retter henvendelse til DDA herom.

Der er antageligt mange spørgsmål, der vil dukke op ved overvejelser omkring aflevering af slægtsmateriale til DDA, fordi materialet i de fleste tilfælde også vil indeholde oplysninger om levende personer. Skal registertilsynet spørges, og hvad vil de svare ?

Det vil glæde mig meget, om kloge folk vil tage tråden op og fortælle om muligheder for at få opbevaret vort slægtsmateriale og lignende på betryggende måde for eftertiden.

Georg V. Jensen
Skovringen 16
2950 Vedbæk

Tlf 42 89 05 16

HVEM FORSKER HVAD

Fra HFH's redaktør har Slægt & Data modtaget følgende:

Hvem - misforstår hvad?
Forsker Det er gået op for os, at der desværre er nogle, der har misforstået de nye regler for indsendelse af indlæg til Hvem Forsker
Hvad Hvad, og derfor skal vi her forsøge at korrigere:

Deadline er 1. februar, men - som det også er skrevet (men åbenbart ikke tydeligt nok) - **indlæg modtages hele året**, og alle indlæg, der modtages efter 1. februar, kommer med i HFH, i det omfang tiden tillader det. Hvilket vil sige lige indtil det layout er påbegyndt.

Når HFH kun udkommer én gang årligt, er det vigtigt, at alt, hvad der overhovedet kan nå at komme med, kommer med!

Nogle har hørt, at reglerne er blevet meget skrappe, og de tør derfor ikke sende indlæg ind. Dette er ikke korrekt! Reglerne er blevet betydeligt enklere. Indsendere af indlæg kan nu selv bestemme, hvad der skal stå, og hvordan det skal stå.

Tiptip-oldemor og alle de andre på diskette. Uanede muligheder for slægtsforskere.

Da snedker Niels Henry Jensen på Færøvej for fire år siden kom på efterløn, købte han sig en personlig computer. Sådant en tingest havde Niels Henry Jensen aldrig siddet med før, men et højere mål drev ham frem: Computeren skulle føre ham frem til hele hans slægt.

Siden har jeg hver dag brugt mindst otte timer ved computeren. Og hvor har jeg nydt hver time. Krogen med computeren er den bedste i hele huset. Min kone driller mig med, at hun kender mig bedst på bagsiden, siger Niels Henry Jensen. Godt nok har han kæmpet med vejledninger på engelsk, men interessen for slægten har gjort ham til sejrherre. Indtil videre har han fyldt 300 disketter med alskens data om slægten. Han tager alt med på sin vej, og anetavlen omfatter i skrivende stund omkring 700 navne.

Møjsommeligt har han siddet og ført syv kirkebøger ind på sit lager. Side for side har han tyret sig igennem bøgerne med den gotiske håndskrift, idet han har benyttet sig af sine to pegefingre. Med den ene har han peget på teksten, med den anden har han skrevet ind.

For nok er jeg kongeligt privilegeret snedker med ret til at bære sabel i højsæsonen, men jeg har aldrig lært at skrive på maskine, siger han spøgende.

Med sine programmer kan han på kryds og tværs beregne slægtens forhold. Hvor hans egen evne til at kombinere siger stop, træder computeren hjælpende til. Bare det at holde styr på 700 navne. Og da han „kun“ er tilbage ved år 1600, kommer mange mange flere navne til. Hertil kommer, at han også lagrer billeder af sine slægtninge.

Kirkebøgerne får han som mikro-kort hjem fra Landsarkivet, og ved siden af computerens skærm står en skærm til mikrokortene. Kirkebøgerne giver ham skelettet, men han vil have kød på og søger derfor flittigt i gamle protokoller over skifter, fæsteforhold, skøder og pantebreve. Han ser for sig, hvordan tiptip-oldefaderen fastelavns-mandag 1801 gik gennem isen og druknede i farvandet mellem Mors og Nordsalling.

Tiptip-oldemoderen indgik i 1793 en slags forpagtnings-kontrakt for Jungetgaard i det fede Sallingland, og dokumentet har den fineste gotiske håndskrift. Så fine og tydelige er bogstaverne, at lærere har ophøjet dokumentet til at være undervisningsmateriale på kurser i slægtsforskning. At læse gotisk håndskrift er ikke så lige en sag.

Niels Henry Jensen har i sit opsøgende arbejde kunnet koncentrere sig om ret få midtjydske sogne. Hans

*Niels Henry Jensen kan begrænse sin slægtsforskning til relativt få sogne i det midtjyske.
(Foto: Flemming Jeppesen)*

forfædre var gode bønder, der ikke sådan flyttede omkring. Tiptip-oldemoderen i Salling var den mest mobile af de 700.

Direkte linie til fortiden

Slægtsforskeren på Færøvej er medlem af foreningen Databehandling i Slægtsforskning (DIS-Danmark), hvis ca 1300 medlemmer arbejder for at gøre computerne til dygtige sporhunde for slægtsforskerne. Frivillige fylder et stort lager i Odense med data, som slægtsforskerne kan få hjem på disketter. Slægtsforskeren Bent Pilgaard fra Viborg sidder i DIS-Danmarks hovedbestyrelse, og han ser frem til, at forskerne kan suge til sig gennem deres modem.

Amatør-forskere som Niels Henry Jensen kommer typisk først i gang, når de træder ud af arbejdsmarkedet, og de har brug for alle tænkelige hjælpemidler. Om tidsfaktoren siger Niels Henry Jensen:

Jeg håber da at få det hele gjort til en bog. Men jeg kan allerede se, at livet ikke er langt nok til hele slægten.

Statistik og Slægtsforskning

af Erik Helmer Nielsen

Når vi arbejder med vor slægtsforskning oplever vi, at der er navne, som er meget almindelige og andre, der er mere sjældne.

Navne som Mette og Hans træffer vi tit på, andre som Tyge og Amalie er sjældne.

Almindelig nysgerrighed får os til at spørge om, hvad det egentlig er for navne, der er mest almindelige. Hvor ofte optræder de forskellige navne, hvor hyppige er de ?

For at få et godt og brugbart statistisk billede er det nødvendigt at analysere et stort antal navne. Jeg samlede derfor godt 10.000 personoplysninger sammen fra forskellige kilder over et fynsk landsogn i årene ca. 1750-1900, og så lod jeg mit Paradox databaseprogram lave en analyse af fornavnene. Paradox var hurtigt færdig med sit arbejde, men bagefter måtte jeg bruge lidt tid på at samle synonyme navne som Ane/Anne/Anna sammen under eet navn.

Resultatet ses i skemaet til højre, som viser de mest almindelige navne og den hyppighed, hvormed de optræder.

Skemaet vil måske overraske nogle, Mette er således ikke nær så almindeligt som Karen og Maren, for ikke at tale om Ane/Anne/Anna.

Skemaet viser den hyppighed, hvormed fornavnene optræder. Men hvad nu med de fulde navne, fornavn plus efternavn. Her bliver vi hjulpet af det forhold, at alle navnene i sognet er patronymer og at efternavnene i 1700-1800 tallet var afledt af faderens fornavn.

Ser vi på et almindeligt navn som Maren Larsdatter, så kan vi se af skemaet, at Maren har en hyppighed på 15%, og Lars en hyppighed på 11%.

navn	procent
Ane	20
Hans	18
Karen	17
Maren	15
Lars	11
Kirsten	10
Jørgen	10
Peder	9
Rasmus	9
Anders	9
Niels	8
Jens	6
Birte	5
Mette	5
Mads	4
Johanne	3.5
Ane Marie	3.5
Margrethe	2.7
Marie	2
Kristian	1.7
Søren	1.6
Dorthe	1.5
Christen	1.3
Else	1.2
Morten	1.2
Ole	1.1

Så må vi kunne slutte, at navnet Maren Larsdatter vil have en hyppighed på $15\% * 11\% = 1.7\%$

Denne teori kan kontrolleres ved at gennemse kirkebøgerne og tælle op hvor mange piger, der er født med navnet Maren Larsdatter i løbet af en årrække. Det viser sig, at der på 150 år er født 38 piger med dette navn ud af ca. 2100 pigebørn. Det giver 1.8%, altså en meget god overensstemmelse.

Hvad kan vi nu bruge denne statistik til?

Jo, den kan faktisk også være os til god nytte i vor slægtsforskning.

Lad os se på et konkret eksempel: Vi ved om en af vore aner Morten Andersen, at han i 1888 er viet til

Erik Helmer Nielsen

Birthe Katrine Poulsdatter, men vi kender ikke hans fødsel og hans forældre. Vielsesprotokollen siger, at han bor 'her i sognet'. Folketællingen 1890 understøtter, at han også er født i sognet, så vi gennem søger kirkebøgerne og finder en dreng Morten Andersen, der er født i 1859.

Årstallet ser rigtigt ud, men er det nu også den rigtige Morten Andersen, vi har fundet ? Her er det statistikken kommer os til gavn.

Vi beregner let hyppigheden af navnet Morten Andersen til at være ca. $1.2\% * 9\% = 0.1\%$, det betyder, at der kun fødes een dreng ud af 1000 med dette navn.

For at kunne bruge dette tal til noget må vi sætte det i forhold til det antal drenge, der fødes i sognet om året. Ud af kirkebøgerne finder vi, at det er gennemsnitligt ca. 14 drenge om året.

De to tal siger os, at der i gennemsnit er ca. $1000/14 = ca. 70$ år imellem, at der fødes en dreng, der får navnet Morten Andersen.

Vi kan derfor være meget sikre på, at vi har fundet den rigtige.

Et andet eksempel:

Lars Nielsen fik mange børn og eet af dem var Maren Larsdatter født i 1797. Vi vil gerne kende hendes efterslægt, men vi ved ikke hvornår og med hvem, hun blev gift.

I kirkebøgerne finder vi, at en vis Maren Larsdatter, 28 år gammel, bliver gift med Lars Andersen i 1825. Navn og alder passer, men kan vi nu regne med, at det er den rigtige Maren, d.v.s. 'vor' Maren Larsdatter, der er blevet gift?

Som nævnt i begyndelsen har navnet Maren Larsdatter en ret stor hyppighed, nemlig 1.7%, svarende til en ud af hver 58 piger.

Der fødes normalt ca. 14 piger om året i sognet, og der vil altså i gennemsnit være ca. $58/14 = \text{ca. } 4$ år mellem hver Maren Larsdatter. 4 år er ikke ret lang tid når der er tale om gennemsnitstal, for der kan være store afvigelser fra gennemsnittet fra år til år. I dette tilfælde må vi altså være på vagt, for der er en alvorlig risiko for, at vi kan tage fejl, og vi må være omhyggelige med at kontrollere med andre kilder.

Det viser sig så, at der her var sket det, at der var født to piger med navnet Maren Larsdatter i året 1797, og det var desværre den forkerte Maren og det forkerte ægteskab, vi havde fundet.

Sådanne fejl kan jo være fatale for en efterslægtshistorie!

Et tredje eksempel:

Vi ved fra folketællinger og dåbsprotokoller, at Anders Rasmussen er gift med Ane Sophie Christiansdatter, og at deres ældst kendte barn er født i 1819. Deres fødested er ikke kendt, og de er heller ikke vidende i det sogn, hvori de bor. En søgning i IGI viser, at et ægtepar med de samme navne er viet i et helt andet sogn på Fyn i 1816. Årstallet ser sandsynligt ud, men nu er der ikke mere tale om at vælge det rigtige ægteskab i et lille sogn, men over hele Fyn.

Så kan vi nu tro på, at vi har fundet vort rigtige ægtepar?

Når vi skal beregne hyppigheden af de fire navne Anders, Rasmus,

Ane Sophie og Christian støder vi på det problem, at navnet Ane Sophie er meget sjældent. Statistikken giver os umiddelbart et så lille tal som 0.05%. Så små tal er meget usikre, og vi indlægger derfor for en sikkerheds skyld en sikkerhedsfaktor på 10 og regner med 0.5% i stedet for 0.05.

Hyppigheden af et ægteskab med de nævnte navne bliver med denne sikkerhedsfaktor $9\% * 9\% * 0.5\% * 1.7\% = \text{ca. } 7$ Milliontedele. Det er det samme som en ud af hver 140.000.

Antallet af årlige ægteskaber på Fyn var vel dengang næppe over 1500, og det betyder, at der i gen-

nemsnit vil være mindst $140.000/1500 = 90$ år mellem hvert ægteskab med de nævnte navne. Der er derfor en meget stor sikkerhed for, at vi har fundet den rigtige vielse.

Det skal til slut understreges, at alle tallene er baseret på et fynsk landsogn, og at de kun med forbehold kan bruges på andre typer sogne. Navneskikkene var i forrige århundrede forskellige fra landsdel til landsdel og også forskellige mellem land og by.

Erik Helmer Nielsen
Hedager 51
2670 Greve

tlf. 42 90 21 57

Annoncer i Slægt & Data

Fremover vil der kunne indrykkes kommercielle annoncer i bladet efter følgende retningslinier:

- * Annoncer bestilles separat til hver enkelt ny udgave af bladet.
- * Annoncen skal leveres færdigopsat efter nærmere aftale med redaktøren. Kun efter nærmere aftale kan der ydes assistance til annoncens udformning mod betaling af omkostningerne.
- * Annoncen skal have direkte relation til slægtsforskning, herunder brugen af EDB til slægtsforskning.
- * Bladet forbeholder sig ret til at undlade at optage annoncer, der enten ikke er relevante for bladets formål, strider mod lovgivningen eller af redaktionelle årsager.
- * Ved fejl i annoncen, der skyldes bladet, kan der gives nedslag i annoncens pris efter redaktionens skøn. Bladet påtager sig intet ansvar for skader iøvrigt.
- * Der betales kr. 200 excl. moms for hver påbegyndt 1/12 side.
- * Sidste frist for indsendelse og betaling af annoncer er samme dato som for øvrigt stof til bladet. (se s. 2)
- * Annoncer aftales med bladets redaktør inden fristens udløb.

MEGA BASE igen

Af Lars Kr. Lundin

I december-nummeret af Slægt og Data anslog Harry C. Lund, at antallet af danskere, der har levet her i landet skulle være 550 millioner og det bare i de sidste 220 år. På den måde skulle Danmark altså have været hjemsted for flere milliarder mennesker. Han antydede dog, at tallet kunne være anderledes, og det tør nok siges. Det er meget usandsynligt, at det totale antal mennesker, der lever/nogensinde har levet i Danmark er bare en tyvendel af Lund's 550 millioner. Hvilket jeg vil vise i det følgende.

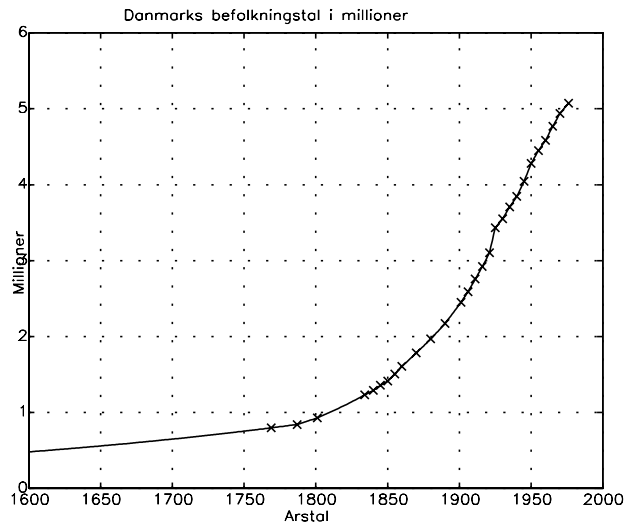
Mega eller Giga

Grunden til at Lund's tal bliver så stort, er, at han ganger et gennemsnitligt befolkningstal med antallet af år, som antallet skal dække. Da de fleste mennesker bliver mere end et år gamle, tæller han altså folk med flere gange.

F.ex. vil en person, der lever i 50 år blive talt med 50 gange i Lund's tal. For at få et mere rigtigt overslag er det altså nødvendigt at dividere med den gennemsnitlige levealder. Lund anvender som gennemsnitligt befolkningstal 2.5mio. svarende til befolkningstallet i 1901.

Middellevealderen i 1901 var ca. 50 år, og man får altså 220år * 2.5mio./50år = 11mio. Altså et langt mere beskedent tal. Men stadig kun et hurtigt overslag. Derudover er antallet af mennesker, der lever/har levet i Danmark i de sidste 220 år heller ikke særlig relevant i den givne sammenhæng.

Hvis man vil overveje størrelsen af en database over alle danskere, må man tage udgangspunkt i en periode i hvilken der er oplysninger tilgængelige i vores arkiver. Før år 1600 er kildematerialet meget sparsomt, og efter år 1900 er der kun begrænset tilgængelighed til arkivalierne. Så lad os overveje antallet af

danskere, der har levet her i landet i perioden fra år 1600 til år 1900.

En måde at finde tallet på er ved at betragte antallet af mennesker, der på den ene eller den anden måde er kommet ind i denne tidsperiode. Det er de, der 1) boede her i år 1600, 2) blev født her i perioden 1600-1900, 3) indvandrede hertil i perioden 1600-1900.

På samme måde kan man finde tallet ved at betragte antallet af mennesker der på den ene eller anden måde er kommet ud af denne tidsperiode. Det er de, der 1) boede her i år 1900, 2) døde her i perioden 1600-1900, 3) udvandrede herfra i perioden. Den sidste metode er at foretrække da folketallet i år 1900 kendes med større sikkerhed end folketallet i år 1600.

I Statistisk Årbog findes folketallet ved de velkendte folketællinger, samt den årlige %-lige tilvækst i folketallet for årene imellem folketællingerne. Folketællingerne er markeret med et 'x' på grafen.

(Red. Her følger en argumentation, som redaktionen finder er for matematisk til at egne sig til Slægt & Data. Argumentationen fører imidlertid frem til, at der har levet omtrent 8,9 mio. danskere i landet i perioden fra år 1600 til år 1900.

Hvis man for sjovs skyld lader perioden gå fra 1980 og helt tilbage indtil folketallet er nul, får man med samme metode 20 mio. Altså noget mindre end bare en tyvendel af de 550 mio.

Vedrørende databasen

Før år 1600 er vores kildemateriale så sparsomt, at kun et lille antal mennesker vil være at finde i kilderne, hvorfor antallet af mennesker i vores kilder ikke vil blive meget højere end de knapt 9 millioner, snarere lavere.

En CD-ROM kan indeholde ca. 700Mbyte, dvs. hvis man vil lave en database over alle danskere i perioden 1600-1900, vil man med bare 5 CD-ROM'er have knapt 0.4KByte for hver af de knapt 9 millioner personer. Hvilket, fornuftigt udnyttet, vil være tilstrækkeligt til at beskrive de vigtigste personoplysninger, samt henvisninger til arkivernes øvrige kilder vedr. personen. Der er altså ikke noget urealistisk ved størrelsen af de fornødne datamængder, og derfor kan man sagtens tænke sig en database indeholdende oplysninger om alle danskere (i perioden fra f.ex. år 1600 til f.ex. år 1900).

Men der er en ting, man skal holde sig for øje i denne sammenhæng. Det vil nemlig ikke være muligt at

fordele alle arkivernes oplysninger på de givne 8.9 millioner mennesker. Det ville nemlig kræve, at slægtsforskningens fundamentale problem blev løst, nemlig at med sikkerhed fastslå/afvise at f.ex. J.Hansen født i X-købing, er den samme som den J.Hansen, der senere blev begravet i Y-købing. Hvilket som bekendt sjældent lader sig gøre.

Det vil derimod være muligt, og særdeles nyttigt for slægtsforskere, at lade databasen have en opbygning omtrent som Nygaards sedler. Det vil være nemt at lade hver post i databasen bestå af navn og henvisning til den originale kilde, samt for de vigtigste kilders vedkommende, kildens oplysninger, som minimum dato, sted og arten af kildens oplysning. Med en sådan database vil man kunne finde alle eksisterende

oplysninger (eller i hvert fald henvisninger til alle eksisterende oplysninger) om J.Hansen i et givet sogn. Og i nabosognene. Og da datamængden stadigvæk vedrører ca. 9 mio. mennesker, behøver databasen ikke være større end det ovenfor skitserede.

Det springende punkt i oprettelsen af en sådan database, er, som Lund også er inde på, digitaliseringen, altså indtastningen af kilderne. Når man tager dette problem i betragtning er databasens krav til lager underordnet. For vores muligheder for Elektronisk DataBehandling er i hurtigere vækst, end den hastighed hvormed vi slægtsforskere overhovedet kan nå at indtaste kilderne. Så inden vi overhovedet har data nok til at fylde bare een CD-ROM på den skitserede måde, er der ganske givet kommet endnu mere effektive

lagringsmedier. Tænk bare på hvordan udviklingen har været i de sidste 10 år.

Så ovenstående tanker om store databaser er ikke urealistisk dagdrømmeri, det er bare et spørgsmål om at komme i gang med kildeindtastningen.

Lars Kr. Lundin
Ørnevej 64, 2.tv.
2400 Kbh NV.

Kilder:

Chiang, C.L.:
Introduction to Stochastic Processes in Biostatistics.

Christensen, Aksel E. m.fl.:
Danmarks Historie, bind 9.

Danmarks Statistik:
Statistisk Årbog 1980.

Nyt fra BK-gruppen i Østjylland

Vi afholdte et møde i Århus i foråret 95, hvor vi diskuterede slægtsforskning og de forskellige programmer, der er relateret til dette. Vi må dog efterhånden konstatere, at vi er ved at blive for mange i gruppen til at afholde møderne i denne form.

Som en følge heraf, er der nu ved at blive etableret mindre grupper i det meste af Østjylland, hvor vi prøver at hjælpe hinanden med de problemer, der er i forbindelse med brugen af pc'ere. Det er så meningen, at vi vil afholde et samlet møde hvert halve år, hvor vi tager et enkelt emne-område op, eller, som noget nyt, lave udflugter til egnede mål.

Som start på dette, afholdte vi et informationsmøde hos Tele-Danmark om fremtidens kommunikationsmuligheder. Det blev til en udbytterig dialog med foredragsholderen om alle de perspektiver, der er os i

vente fra denne kant. Derefter fik vi demonstreret de forskellige muligheder, vi i dag har med internettet og de BBS'er, der er relevante for slægtsforskere, herunder de konferencer, det er muligt at benytte sig af. Det blev ligeledes demonstreret, hvorledes mulighederne er for at få et POINT-nummer, og af den vej hente relevante slægtsforskningskonferencer hjem samt udveksling af data.

Denne chance betød, at ikke mindre end 6 af de fremmødte nu er blevet POINTS. Det vil sige, at der nu er flere, som følger med i de mange forskellige konferencer, der omhandler slægtsforskning på FIDO-Nettet. Flere af de, der var med hos Tele-Danmark, har nu fået købt et modem, det i sig selv er jo (efter min mening) en positiv udvikling blandt slægtsforskerne.

Ledelsen af gruppen er vi stadigvæk indstillet på, skal være ren anarkis-

me dvs. uden en valgt ledelse, hvor det er forslag fra medlemmerne, der kommer på de enkelte møder, som vi prøver at få nogle til at organisere. Derfor har det endnu ikke været muligt, af tidsmæssige årsager, at annoncere aktiviteterne i Slægt & Data, men alle interesserede er altid velkomne til at kontakte en af „medlemmerne“ af gruppen for at blive „registreret“, idet vi udsender en indbydelse til alle, der har tilkendegivet, at de gerne vil deltage. Det er også muligt at lægge en besked i DIS-MEDLEM konferencen, som er på de fleste BBS'er, ydermere kan man henvende sig til en af følgende adresser:

Chris G. Sørensen
Kolt Kirkevej 31
8361 Hasselager tlf. 86 28 52 82

Knud Aagaard
Kirkevej 73
8670 Låsby tlf. 86 95 15 86

Produktinformation

Cumberland Family Tree for Windows.

- nu med *DANSKE rapporter*.
Cumberland Family Tree for Windows (CFTW) udkommer til april i år i en ny version 2 som har danske tekster på alle rapporter.

CFTW har et stort udvalg af rapporter og programmet giver brugeren mulighed for mange individuelle tilpasninger af rapporterne.

Slægtshistorier over aner eller efter-slægt skrives ud i klart og læseligt sprog med noter og med henvisninger til kilder.

De traditionelle noter for en person kan være på max 64000 karakterer. De bliver i rapporten gengivet efter hver persons slægtsoplysninger.

Programmet byder på en bedre mulighed, nemlig at knytte noterne til hver enkelt begivenhed, f.eks. fødsel eller ægteskab. Disse noter, som kan være på op til 32000 karakterer, bliver så i rapporterne vist på det rigtige sted, d.v.s. umiddelbart efter at den pågældende begivenhed er nævnt.

Endelig har programmet den mulighed, at du kan knytte en kortere beskrivelse på op til 200 karakterer til hver enkelt begivenhed. Dette er meget nyttigt til mindre uddybende beskrivelser af en begivenhed f.eks. 'NN døde 24 Dec 1895 i XXby efter 2 års sygdom' eller 'NN blev født 1 Jan 1900 i XXby - forældrene blev først gift i 1901'.

Cumberland Family Tree for Windows er et sharewareprogram. Der ligger to filer CFTW200a.ZIP og CFTW200b.ZIP på bl.a. HIT-BBS. Den registrerede version kan bestilles direkte hos Cumberland Family Software, 385 Idaho Springs Road Clarksville, TN 37043, USA. Prisen er 70 US dollar inkl.forsendelse.

Erik Helmer Nielsen, Hedager 51,
2670 Greve tlf 42902157

Nyheder Famdex

Ved PROGRAMAFVIKLINGEN er der indført en række kontrol-funktioner, der skulle sikre en bedre daglig brug.

BACK-UP funktionen er forandret, således at det nu er muligt kun at gennemføre back-up af det nyeste indtastede.

INDTASTNINGS-MULIGHEDERNE i flere felter er blevet tilføjet en række forbedringer, alle med det formål at stille brugeren mere frit.

TEKSTBEHANDLINGS-MODULET er blevet underkastet ændringer på en række punkter, og skulle nu være mere fleksibelt at arbejde med.

BOGEN er blevet tilføjet en række nye afsnit, og det er blevet muligt at vælge en række nye udskriftsformer af denne.

Det er nu muligt at udelade PERSONNOTERNE for enkelte personer ved udskrift af BOGEN. FAMDEX BRUGERKLUB er nu etableret, og det første brugerblad er udsendt.

Der er nu skrevet en MANUAL til programmet. Nærmere oplysning herom, uddybning af ovenstående samt DEMO diskette erhverves hos

Leif Høgh Pedersen 4284 1916.

Fra Medlem til Medlem

Sælges:

1 stk mikrofiche-læser mrk.
Esselte, ny pære, kr. 200
Tlf 86 25 89 02

Efterlysning

Er der nogen blandt medlemmerne, der allerede nu har prøvet internettet og fundet slægtsforskningsmæssige spændende og brugbare ting ?

Vil I skrive til Slægt & Data om, hvad vi som slægtsforskere kan få ud af det og især præcis hvorhenne og hvordan. Det skal helst være så enkelt som muligt så alle kan være med.
Henvendelse til redaktøren.

Advarsel

Vi ved, at en nogle af vore medlemmer registrerer deres oplysninger ved hjælp af et tekstbehandlingsprogram, f.eks Word-Perfect eller lignende. Vær opmærksom på, at du da ikke kan udveksle data med andre slægtsprogrammer. Du kan ikke lave anetavler, efterkommer-lister og ligende, som man kan i de aller-enkleste slægtsprogrammer udenom den liste, man opbygger en gang for alle i tekstbehandlingsprogrammet. Det er derfor grundlag for at advare om, at du måske gør et arbejde, du ikke vil få nogen særlig glæde af. Trænger du til hjælp - ta kontakt !

Re-
daktøren

Gedcom

af Leif Høgh Petersen

Gedcom er et fænomen som du, der laver slægtsforskning på PC, til stidighed bliver konfronteret med!

Hvad er GEDCOM?

Det skulle, så vidt jeg har hørt, være en form for en fælles, nøje fastlagt måde at skrive en tekstfil på. En tekstfil som der kan skrives til og læses fra, af et hvilket som helst slægtsforsknings program med indbygget mulighed for GEDCOM.

Jeg har nu „leget“ lidt med denne form for tekstfiler og har nogle problemer. I mit slægtsprogram har jeg gennem årene samlet mange oplysninger om familien, data vil jeg tillade mig at kalde dem. Disse data har jeg brugt megen tid på at sortere ud på de mennesker, hvor de hører

til. Det er datoer, steder, byer og sogne. Det er biografier, små historier, dåbsbeskrivelser, notater om parforhold etc., og så har jeg problemet.

Jeg vil gerne lave en GEDCOM fil af disse data. Hvor skal jeg gøre af dem? Person for- og efternavne, datoer om fødsel og død, stedet hvor disse hændelser fandt sted, osv. - det er ikke dem, der volder kvaler. Men når det kommer til data om konfirmation, vaccination, dåbsberetninger, kirkenotater, partnerberetninger, ja jeg kunne blive ved. Hvor skal disse placeres? For ikke at forglemme *Kildeoplysninger*, hvad skal de sættes under?

Har GEDCOM en svaghed? Er den ikke god nok? Eller er det bare mig, der har det problem, at når jeg har

haft fornøjelsen af at finde og bearbejde alle disse data, og så vil dele dem med andre eller bare flytte dem til et andet program, så bliver det hele blandet sammen eller i værste fald udeladt!!!

Som jeg ser det, er GEDCOM ikke al den omtale værd som den får, før den kan holde styr på det arbejde, du som forsker, har lagt i dine data, - og bevare dette arbejde.

Jeg tror ikke, jeg er alene om denne mening og kunne godt tænke mig en debat i bladet som meget gerne mundede ud i, at vi får en ordentlig standard for kommunikation mellem de forskellige programmer, - en standard, som holder orden på tingene og ikke udelader nogen af de data, som tit har kostet mange timers arbejde.

GEDCOM 101

Fra det amerikanske tidsskrift, Genealogical Computing, har vi oversat denne artikel, som er skrevet af Lance J. Jacob. Den beskriver fordele og problemer ved dette udvekslingsformat - GEDCOM. Artiklen blev oprindeligt bragt JUL, AUG, SEP 1994 - p.8-10 - Vol.14 Nr.1 i Genealogical Computing. Dette blad cirkulerer iøvrigt i DIS-Danmarks læsekreds, og man kan tilmelde sig denne hos Bent Pilgaard (se tlf. side 2)

Velkommen til GCU, Genealogisk Computer Universitet. Jeg hedder Lance Jacob og er din lærer på dette kursus. Hvis du ikke har meldt dig til GEDCOM 101, er du kommet på det forkerte hold og opfordres til at forlade lokalet nu. Dette kursus er det første af tre, der vil blive afholdt over de kommende tre kvartaler. På dette ikke videre anerkendte, opdigtede institut håber vi, at du vil gen-

nemføre hele kursusrækken. Lad os komme i gang.

GEDCOM

GEDCOM står for GENEalogical Data COMMunikation. Det er en måde til at oprette og strukturere informationer til brug for forskellige slægtsprogrammer. Normalt vil sådanne programmer ikke være i stand til at forstå denne information. Nogle af Jer vil måske allerede have

fig 1

kendskab til den sammenligning med fremmedsprog, som jeg tidligere har benyttet mig af. Hvis det er tilfældet, så bær over med os.

Lad os antage, at tre personer mødes uden at kunne forstå hinanden. Den første kan kun forstå engelsk, den anden kun fransk og den tredje kun tysk. Hvis vore tre venner skal kunne forstå hinanden, har de tre muligheder.

Den første er, at de to personer lærer den tredje sprog. For eksempel kunne englænderen lære tysk og franskmændene kunne også lære tysk. Det kunne synes en enkel løsning - indtil de to af personerne opdager, at der ikke er noget helt dækkende ord på det tredje sprog til at oversætte nogle af deres mere specielle ord. Jeg kender ikke til noget sprog, der rummer dækkende ord og udtryk for alle de ord og udtryk, som ethvert andet sprog indeholder.

Den anden mulighed er, at hver af personerne lærer de to andres sprog også. Med andre ord skal de tre personer lære alle tre sprog. Dette kunne løse nogle flere kommunikationsproblemer ved at tillade dem at tale sammen på et aftalt sprog, som det nu måtte passe dem. Men det kan faktisk være besværligt også.

Den tredje mulighed er at alle tre lærer og samtaler på et helt nyt alternativ-sprog, der er udviklet specielt til at tillade oversættelse af hvilket som helst ord eller udtryk fra ethvert af de tre sprog. Hvis dette var tilfældet, kunne de tre mødes med endnu en ven, der kunne tale italiensk. Italieneren behøvede bare at lære det nye sprog for at kunne samtale med de tre øvrige. Hvis han skulle få brug for et særligt italiensk ord eller udtryk, som der ikke var noget dækkende ord for på det nye alternativ-sprog, kunne de enes om at opdatere det nye sprog ved at lave et nyt dækkende ord eller udtryk.

Et eksempel på dette fandt sted i guldminerne i Sydafrika. I løbet af de seneste tyve, tredive år er der i minerne udviklet et sprog, kaldet Fanagalo. Det tillader alle arbejdere fra mange forskellige sprogområder at tale sammen. Arbejderne repræsenterede engelsk, afrikansk, mange forskellige andre europæiske sprog og mange forskellige stammesprog som zulu, xhosa m.fl.

Når en ny arbejder ankom til minerne for at arbejde, skulle han bare lære Fanagalo for at kunne tale med de mange andre mennesker. Det var meget bedre end at skulle lære en masse forskellige sprog.

GEDCOM ligner denne tredje kommunikationsmulighed. Der er mange slægtsforskningsprogrammer, der har deres egen helt specielle måde at registrere og gemme informationerne på. Et program registrerer og gemmer kun oplysninger om tid og sted for fødsel, vielse og død. Et andet program registrerer måske de samme oplysninger, men tillader stednavne med tyve bogstaver flere end det første program. Et tredje program tillader måske også registrering af dåb, begravelse, beskæftigelse og immigration.

Det kunne se ud til, at du og din nyfundne halvfætter altid bruger forskellige slægtsforskningsprogrammer. For at I to kan deles om informationerne på computerne er der brug for en måde til at konvertere og ændre de informationer, der er dannet ved hjælp af det ene program, så de kan forstås og bruges af det andet program.

I stedet for at programmere konverteringshjælpemidler, kan udviklerne af ethvert slægtsforskningsprogram nøjes med at skrive et hjælpeprogram, der kan konvertere dets egne data til og fra et eneste standard data-format, kendt som GEDCOM. For at måske ti forskellige slægtsforskningsprogrammer kan udveksle oplysninger med hinanden, skal hvert af dem kun have to hjælpeprogrammer, et til at danne GEDCOM-files ud fra sine egne specielle datafiler, og et til at importere oplysninger fra en GEDCOM-fil til sit eget data-format.

Et program kan kun modtage de oplysninger fra en GEDCOM-fil, som det er programmeret til at bruge. De fleste arter information,

der bliver brugt af alle slægtsprogrammer, kan gemmes i en GEDCOM-fil. Men hvis dit program ikke har noget sted at placere en speciel art information, kan dit program ikke bruge denne information selv om den skulle være i GEDCOM-filen. Hvis for eksempel din onkel sender dig en GEDCOM-fil, der indeholder oplysninger om de registrerede personers beskæftigelse, og dit slægtsforskningsprogram ikke gemmer oplysninger om beskæftigelse, kan dit program ikke anvende disse oplysninger om beskæftigelse. I så fald må du enten klare dig uden disse oplysninger, eller du må vælge at bruge et andet program, der registrerer oplysninger om beskæftigelse.

Historie

GEDCOM-standarden er i årenes løb blevet udviklet af Family History Department hos The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints - Jesu Kristi Kirke af de Sidste Dages Hellige (Mormon-kirken) - med hjælp og oplysninger fra udviklere af andre slægtsforskningsprogrammer.

Et informationsmøde med deltagelse af adskillige programudviklere blev holdt i 1985 i Salt Lake City i forbindelse med den årlige konference i National Genealogical Society (NGS). Under dette møde blev grundbegreberne i GEDCOM sat til debat. Det blev modtaget med begejstring af de fremmødte. Siden da har tilsvarende møder været afholdt i forbindelse med efterfølgende NGS-konferencer. Ud over de personlige møder årligt har dis-kussionerne udfoldet på de offentlige informationsnet så som CompuServe og i den seneste tid på InterNet. En sådan kommunikation har tilladt udviklerne at hjælpe hinanden med at forstå GEDCOM.

GEDCOM er ikke accepteret af alle udviklere af slægtsforskningsprogrammer. The Family History Department i Salt Lake City vedligeholder et register over de programmer, der er GEDCOM-kompatible. Dette er den bedste kilde til at kunne afgøre, om et program er GEDCOM-kompatibelt. En liste kan tilsendes ved henvendelse til FamilySearch Support Unit på telefon (801)240-2584. Ud over den ovennævnte liste indeholder den årlige SoftwareOversigt, som offentliggøres i Genealogical Computing, oplysninger om hvilke programmer, der er indrettet til at gøre brug af GEDCOM.

Det første program, der omfattede en forsøgsudgave af et GEDCOM hjælpeprogram var version 2.0 af Personal Ancestral File (PAF), der blev udsendt i april 1986. Siden da er standarden blevet meget udviklet og udvidet til at passe til behovene hos stadig flere slægtsforskningsprogrammer. Den aktuelle version 5.3 er kompatibel med den oprindelige version.

Grundlæggende

GEDCOM-data bliver gemt i det, der kaldes en „ANSEL“ tekstfil. En ANSEL tekstfil er næsten identisk med en ASCII tekstfil, men kan indeholde internationale diakritiske tegn og specielle bogstaver. Med andre ord kan den indeholde ikke-engelske ord, som indeholder bogstaver som ä. En almindelig ASCII tekstfil kan ikke indeholde sådanne tegn. En GEDCOM-fil kan betragtes med en almindelig tekst-editor, men jeg vil imidlertid ikke anbefale at gøre det, før du er helt sikker på, hvad du har med at gøre.

Hvis du læser en GEDCOM-fil, vil du se noget i stil med fig. 2 (på denne side). Du vil lægge mærke til, at det ikke er andet end en masse linier med information opført i, hvad jeg ville kalde „en hierarkisk orden“.

Fig. 3 (på næste side) viser hovedkomponenterne i en GEDCOM-fil. Den første post er „hoved-posten“ - eller for-posten, som sædvanligvis giver oplysning om navnet på filen, kilden til filen og den filtype, filen er bestemt for. Den anden post på illustrationen er en frivillig „ophavs-post“, som indeholder oplysning om, hvem der skabte GEDCOM-filen. Efter „ophavs-posten“ følger tre person-poster, som indeholder oplysninger om tre forskellige personer. Derefter følger familie-posten der oplyser om, hvilke personer, der er i familien og desuden ægtefællernes vielsesdato og -sted. En afgørende nødvendig oplysning er den aller sidste linie, som er kendt som trailer-posten - eller bag-posten. Den angiver slutningen på filen.

Hver linie i en GEDCOM-fil indledes med et niveau-nummer. Linier, der indledes med 0 er den første i en ny post. Umiddelbart efter niveau-nummeret på hver linie følger et ord kendt som et GEDCOM-mærke. Niveau 0 linierne er de eneste undtagelser. Hvis et post-nummer er forbundet med posten, vil det gå forud for mærket på denne linie. Hvert mærke angiver, hvilken slags data der følger efter.

En linie med information henviser til den nærmest overliggende linie med det foregående lavere niveau-nummer. For eksempel: Hvis en linie begynder med 4 som niveau-nummer, hører den til den nærmest overliggende li-

nie med 3 som niveau-nummer. For at illustrere dette, kan vi antage, at du ser det følgende i en GEDCOM-fil:

```
1 BIRTH
2 DATE 21 Mar 1953
2 PLAC Salt Lake City, Salt
Lake,Utah
3 SOUR Personal aknowledge
```

Både mærkerne DATE (tidsangivelse for hændelsen) og PLAC (stedsangivelse for hændelsen) har niveau-nummer 2 foranstillet. De henviser begge til den linie, der har mærket BIRTH (hændelsen - her:

```
0 HEAD
1 SOUR PAF 2.2
1 DEST PAF
1 DATE 17 MAY 1994
1 FILE LANCE.GED
0 @S1@ SUBM
1 NAME Lance Jacob
1 ADDR address line 1
2 CONT address line 2
2 CONT address line 3
0 @I1@ INDI
1 NAME Lance John /Jacob/
1 SEX M
1 BIRT
2 DATE 21 MAR 1953
2 PLAC Salt Lake City,Salt Lake,Utah
1 FAMS @F1@
0 @I2@ INDI
1 NAME Julie Anne /Stephens/
1 SEX F
1 BIRT
2 DATE 13 OCT 1953
2 PLAC Inglewood,Los Angeles,California
1 FAMS @F1@
0 @I3@ INDI
1 NAME Amanda Anne /jacob/
1 SEX F
1 BIRT
2 DATE 26 JUN 1976
2 PLAC Salt Lake City,Salt Lake,Utah
1 FAMC @F1@
0 @F1@ FAM
1 HUSB @I1@
1 WIFE @I2@
1 CHIL @I3@
1 MARR
2 DATE 9 JUN 1975
2 PLAC Salt Lake City,Salt Lake,Utah
0 TRLR
```


fødsel), fordi denne linies niveau-nummer er 1 og linien er den nærmest overliggende linie før DATE- og PLAC-linierne. Du har sikkert gættet det? Datoen og stedet henviser til fødslen. SOUR-mærket (kildeangivelse) henviser til stedet for fødslen.

En anden afgørende del af en GEDCOM-fil er brugen af post-numre. Et post-nummer er altid indesluttet mellem to @-tegn. Hvis et post-nummer angiver nummeret på den aktuelle post, vil det stå på niveau 0-linien umiddelbart efter niveau-nummeret som angivet ovenfor.

Hvis et post-nummer henviser til eller peger på en anden post, vil det stå efter et GEDCOM-mærke. Se på fig. 3 igen. Den første personpost har nummeret I1 og skrives som @I1@. I den sidste linie i den post står der 1 FAMS @F1@. Mærket FAMS betyder „Ægtefælle i denne familie“. Denne linie betyder derfor, at den familie i hvilken denne person indgår som en af ægtefællerne har nummeret F1. Prøv at finde familieposten. Den har nummeret F1. Hvis du ser på den næste linie, står der 1 HUSB @I1@. Jeg er sikker på, at du har fanget den nu! Denne linie betyder, at ægtemanden (HUSB) i familien med nummeret F1 er den person, der har post-nummeret I1.

Prøv at se på den tredje person, der har postnummeret I3. I den sidste linie i denne post står der 1 FAMC @F1@. Mærket FAMC betyder „Den familie i hvilken personen indgår som et barn“. Nu kan du selv tolke hele linien.

Ved at bruge disse pege-post-numre kan du læse en udskrift af en GEDCOM-fil og rekonstruere navne, datoer og steder for familiernes medlemmer.

Mange mennesker, som begynder at bruge deres GEDCOM hjælpeprogram er nysgerrige efter at se,

om den information, de lagde i deres GEDCOM-fil, nu også er der. Der er enkelte måder, hvorpå dette kan kontrolleres. Den sikreste er at bruge dit GEDCOM hjælpeprogram til at kopiere indholdet af den GEDCOM-fil, du dannede, ind i en ny fil. Så kan du bruge dit almindelige slægtsforskningsprogram til at inspicere indholdet i den nye fil eller database.

Det er vigtigt at oprette en ny fil i stedet for at kopiere indholdet af GEDCOM-filen ind i slutningen af din normale datafil. Hvis du gjorde det, ville du ende med at have to af hver person i din(e) fil(er).

En anden måde til at inspicere en GEDCOM-fil er at bruge en teksteditor. Men du skal være forsigtig.

Hvis du ønsker at bruge et tekstbehandlingsprogram, er du nødt til at kende forskel på en tekstbehandlingsfil og en tekstfil. En tekstbehandlingsfil indeholder specielle kontrolkarakterer som fortæller tekstbehandlingsprogrammet, hvordan det skal danne sådan noget som fed skrift med en bestemt skrifttype. Tekstfiler indeholder ikke sådanne kontrolkarakterer. Kontrolkarakterer vil forårsage afgørende ødelæggelser i GEDCOM-filen. Hvis de lægges i en GEDCOM-fil, svarer det til at fylde vand på benzintanken i din bil.

Hvis du bruger et tekstbehandlingsprogram til at kontrollere GEDCOM-filen, skal det være et, det har en særlig funktion til at hente og gemme tekstfiler. For eksempel har WordPerfect en Tekst +/- mulighed (Ctrl + F5), som kan hente en GEDCOM-fil ind til gennemsyn på skærmen. Når du går ud af teksten,

skal du gå ud uden at gemme den. Hvis du henter på normal måde (Skift + F10) vil WordPerfect indsætte kontrolkarakterer i GEDCOM-filen, når den hentes ind. Og hvis du ved uheld kommer til at gemme den igen, vil GEDCOM-filen have vand i benzintanken.

Konklusion

Brug GEDCOM, hvis du har brug for at udveksle informationer med nogen, der bruger et andet program, eller hvis du ønsker at indlæse informationer i dit slægtsforskningsprogram fra den populære FamilySearch. *Lance J. Jacob*

figur 3

```

0 HEAD
1 SOUR PAF 2.2
1 DEST PAF
1 DATE 17 MAY 1994
1 FILE LANCE.GED
-----
0 @S1@ SUBM
1 NAME Lance Jacob
1 ADDR address line 1
2 CONT address line 2
2 CONT address line 3
-----
0 @I1@ INDI
1 NAME Lance John /Jacob/
1 SEX M
1 BIRT
2 DATE 21 MAR 1953
2 PLAC Salt Lake City,Salt Lake,Utah
1 FAMS @F1@
0 @I2@ INDI
1 NAME Julie Anne /Stephens/
1 SEX F
1 BIRT
2 DATE 13 OCT 1953
2 PLAC Inglewood,Los Angeles,California
1 FAMS @F1@
0 @I3@ INDI
1 NAME Amanda Anne /Jacob/
1 SEX F
1 BIRT
2 DATE 26 JUN 1976
2 PLAC Salt Lake City,Salt Lake,Utah
1 FAMC @F1@
-----
0 @F1@ FAM
1 HUSB @I1@
1 WIFE @I2@
1 CHIL @I3@
1 MARR
2 DATE 9 JUN 1975
2 PLAC Salt Lake City,Salt Lake,Utah
0 TRIR
    
```


Kildeindtastningskursus

weekenden den 27.-28. april 1996.

Kurset holdes i Dansk Data Arkivs kursuslokaler - Islandsgade 10, Odense og koster 350 kr. incl. fortæring. Transport- og overnatningsudgifter er ikke med i prisen. Dansk Data Arkiv kan være behjælpelig med at finde hotel eller lignende. Tilmelding skal ske til Dansk Data Arkiv på telefon 66 11 30 10 senest 14.april til sekretariatet: *Dorte Banke* eller *Anni Rasmussen*.

--- foreløbigt program ---

Lørdag den 27. april

11.00-11.30 **Velkomst og generelt**

Hans Jørgen Marker

Deltagerpræsentation,

Kildeindtastningsprojektet set fra DDA

11.30-11.45 Kaffepause

11.45-12.30 **Det nye kildeindtastningsprogram**

Præsentation af KIP 2. Betjening og nye faciliteter

12.30-13.30 **Frokost**

13.30-14.45 **Prøv selv**

Arbejde med det nye program

14.45-15.00 Eftermiddagskaffe

15.00-16.00 **De danske folketællinger**

Folketællingernes historie og deres udvikling

16.00-18.30 **Prøv selv 2**

Arbejde ved maskinerne med det nye program

18.30-20.00 **Middag**

20.00-24.00 **Uforpligtende samvær**

Søndag d. 28. april

09.00-09.45 **SAKI-arbejdet**

Hvorledes er de standarder udviklet som kildeindtastningsprojektet hviler på.

09.45-10.00 Kort pause

10.00-11.00 **Prøv selv 3** Vi fortsætter ved maskinerne

11.00-11.30 **Tilgængeliggørelse af KIP-data på CD-ROM**

Søren H. Sørensen

En ny måde at få data på

11.30-11.45 Kaffepause

11.45-12.30 **SAKI-modellen**

Om SAKI-modellernes grundlag og indhold

12.30-13.30 **Frokost**

13.30-14.30 **Prøv selv 4**

Så er det sidste chance ved DDA's maskiner.

14.30-15.00 **Dataudlevering fra DDA**

Hvordan får man fat i det, der er indtastet?

15.00-16.00 **Kaffe, kager og evaluering**

Afleveringer til DDA med KIP-Status

Type	År	Antal materialer	Folketal	Antal personer	Dækningsgrad	Dækningsgrad dec 95	Dækningsgrad dec 94
FT	1769	1		2.589			
FT	1787	104	841,806	49.014	5,82%	4,06%	2,70%
FT	1801	66	929,001	27.685	2,98%	2,32%	1,39%
FT	1834	59	1.230,964	39.575	3,22%	2,12%	1,56%
FT	1840	36	1.289,075	25.558	1,98%	1,85%	0,97%
FT	1845	89	1.356,877	81.167	5,98%	5,83%	4,95%
FT	1850	12	1.414,648	10.149	0,72%	0,55%	0,25%
FT	1855	1	1.507,222	627	0,04%	0,04%	0,04%
FT	1860	5	1.608,362	3.358	0,21%	0,14%	0,12%
FT	1870	22	1.784,741	21.457	1,20%	1,20%	0,51%
FT	1880	4	1.969,039	2.893	0,15%	0,15%	0,07%
FT	1890	10	2.172,380	10.804	0,50%	0,36%	0,06%
FT	1901	5	2.449,540	4.102	0,17%	0,17%	0,02%
FT	1911	5	2.757,076	6.928	0,25%	0,22%	0,05%
		419	21.310,731	285.906	1,34%	1,12%	0,72%
KB		8		4.304			
		427		290.210			

pr. januar 1996

Kildeindtastningsprogrammet

Version 2.0

til folketællinger, kirkebøger, matrikler, lægdsruller o.a.

Den nye version (version 2.0) af kildeindtastningsprogrammet KIP er nu færdigt - endelig! Programmet blev i begyndelsen af marts sendt til beta-testere, og finder de ikke alvorlige fejl, skulle KIP 2.0 være klar til udsendelse i slutningen af marts/begyndelsen af april.

Brugsvejledning til KIP 2.0 er under udarbejdelse. De, der kender KIP 1.0 vil ikke have problemer, idet funktionerne er de samme i de to versioner, blot er der flere indtastningsmuligheder. Der er indarbejdet nogle forbedringer - dog ikke alle, som var planlagt. Udviklingen af KIP 2.0 var jo egentlig opgivet på grund af udsigten til KIP til Windows (WINSKIP). Men i januar 1996 besluttede SAKI, at KIP 2.0 skulle gøres færdigt hurtigst muligt - og det er nu sket. Yderligere forbedringer ville have sinket færdiggørelsen.

Alle bestillinger (også af KIP 2.0), henvendelser, afleveringer o.a. vedrørende Kildeindtastningsprojektet skal fremover rettes til:

Dansk Data Arkiv Tlf.: 66 11 30 10
Islandsgade 10 Fax: 66 11 30 60
5000 Odense C

e-mail adresser:

Bente Henriksen:	ddabh@sa.dk	KIP-bestillinger af programmer og indtastninger
Katja Hansen:	ddaklh@sa.dk	KOKI-oplysning om og forespørgsler om igangværende indtastninger (Kildeoversigten)
Hans Jørgen Marker:	ddahm@sa.dk	Kildeindtastningsprojektet generelt og principielt

Oversigt over KIP-versioner

KIP 1.0	DOS	udviklet i Paradox 4.0 kun til folketællinger
KIP 2.0	DOS	udviklet i Paradox 4.5 folketællinger (incl. Oeder og 1771), kirkebøger, matrikler, lægdsruller, samt „frit valg“ (fx. til register af tingbog, realregister, o.a)
WINSKIP	Windows	

Hotline for KIP 1.0 og 2.0:

Selv om DDA nu er hovedhjørnestenen i Kildeindtastningsprojektet, er alle, der har problemer eller spørgsmål vedrørende KIP meget velkomne til at kontakte Elsebeth Paikin. Men det gælder ikke WINSKIP (Windows-versionen)!

Bestilling af KIP

WINSKIP

Bestillinger af KIP til Windows er videresendt til DDA, og ligger og venter på at programmet bliver klar til udsendelse. Forespørgsler, bestillinger m.v. desangående KUN til DDA. Også hvis en bestilling af KIP til Windows ønskes ændret til KIP 2.0!

(OBS! Også gamle bestillinger)

Selv om vi har bestillinger på KIP til kirkebøger - vil vi bede om at interesserede bestiller igen. Fx. ved blot at ringe eller skrive til Elsebeth Paikin, som har en liste over dem, der har bestilt:

Elsebeth Paikin Tlf. og fax: 39 27 24 33

Kildevænget 37 Fidonet-adr.:2:234/99.8 (eller besked i DIS-MEDL)

2100 København Ø. e-mail adr.: epaikin@centrum.dk

Nogle bestillinger er meget gamle, og det er derfor nødvendigt at sikre, at adressen stadig er korrekt, og at alle, der har bestilt KIP til kirkebøger, stadig har tid til og/eller interesse i kildeindtastning.

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger (SSF)

Udgiver først og fremmest bladet **SLÆGTEN - Forum for slægtshistorie**, nu to gange årligt, 1.1. og 1.7. med mindst 48 sider pr. hæfte, som forbindelsesled, både til de 34 medlemsforeninger og disses medlemmer, de 4.300 enkelte slægtsforskere. - Foruden programmer fra de fleste af de slægtshistoriske foreninger bringer bladet meddelelser fra SSF, referat fra årsmødet, uddrag af foredragsholderens litteraturlister fra SSFs årlige weekendkursus samt nyttige artikler, råd og vejledninger vedrørende slægtsforskning. - Privat årsabonnement på bladet koster kun 50 kr.

Som tillæg til **SLÆGTEN** - uden for abonnementet - er der foreløbigt udgivet en halv snes publikationer. Heraf kan følgende nævnes:

5 Sogn, herred - kirkebøgerne på Statens Arkiver.

Ved Anton Blaabjerg og Birgit Øskov. 1995, 52 sider. (ISBN 87-985050-7-6) Pris: 15 kr.

Praktisk hjælpemiddel til at finde de rigtige mikrokort med kirkebogen fra det rette sogn, herred og amt. - Når kirkebøgerne fra samtlige landets sogne er opstillet på alle Statens Arkiver, er dette hæfte med bl.a. pastoraternes/sogdenes numre og kirkebøgernes begyndelsesår u-undværlig, både under forberedelserne derhjemme og på selve læsesalen. - Hæftet benyttes også til at finde sognets folketælling.

9 Skanderborg Rytterdistrikt. Uddrag af samtlige bevarede 3.002 skifter 1680-1765.

Udarbejdet af Erik Brejl. 1995, 296 sider. (ISBN 87-985050-6-8) Pris 130 kr.

Referater med samtlige arvinger i de mange skifter fra rytterdistriktet mellem Vejle, Brande, Silkeborg og Århus. - Register over arveladere og ægtefæller, 6.226 navne; desuden en liste over skifternes fordeling på sogne og lokaliteter.

10 Litteraturfortegnelse 1980-85. Litteratur for slægtshistorisk interesserede.

Personalhistorie. Lokalhistorie. Arkivvæsen. Udarbejdet af Ingvar Musaeus. 1996, 120 sider. (ISBN 87-985050-8-4). Pris 40 kr.

Ingvar Musaeus, SSFs tidligere formand, har indtastet de godt 1.000 bogtitler vedrørende personalhistorie, lokalhistorie og arkivvæsen udgivet 1980-85. - Blandt litteraturlistens stærke sider skal nævnes, at de lokalhistoriske arbejder er opført i topografisk orden, amt for amt, sogn for sogn, og at der også under sognene henvises til den personalhistoriske litteratur, som desuden er opført i alfabetisk orden.

Publikationen er forløberen for SSFs litteraturliste, der først for udgivelser fra årene 1986 ff siden 1987 har været en fast bestanddel af HVEM FORSKER HVAD. Med denne udgivelse lukkes „hullet“ mellem Dorthe Gissels fortegnelse over dansk slægtslitteratur 1973-79 (særtryk af *Personalhistorisk Tidsskrift* 1982) og de nævnte lister i HVEM FORSKER HVAD.

Alle priser er excl. forsendelse.

- Publikationerne bestilles hos **SLÆGTENS** ekspedition:

Birgit Øskov, Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby Tlf. 98 17 63 76

Få din velkomstgave nu !

*Bestil et abonnement på Personalthistorisk Tidsskrift,
og modtag som velkomst-gave - frit tilsendt - Kraks Blå
Bogs Register 1910-1988 - biografiske oplysninger på
mere end 15.000 danskere !*

Personalthistorisk Tidsskrift

udkommer forår og efterår, i april og november

Personalthistorisk Tidsskrift

indeholder artikler om danskerne, historiens kendte og ukendte skikkelser

Personalthistorisk Tidsskrift

finder sine læsere blandt et stigende antal danskere, der søger en personorienteret og engagerende indgang til historien.

Personalthistorisk Tidsskrift

er udkommet siden 1880, og tilsendes kun medlemmer af
Samfundet for dansk genealogi og Personalthistorie

Personalthistorisk Tidsskrift

koster kun 175,- kr. for en årgang, mindre end én krone pr. side

Personalthistorisk Tidsskrift

samt din velkomstgave får du ved at sende 175,- kr. på check eller pr. giro (640-0361) til
Samfundets kasserer Birgit Flemming Larsen, Klostermarken 13, 9000 Aalborg

Personalthistorisk Tidsskrift
- en hjørnesten i dansk slægtsforskning

Arkiv Adresser*Landsarkivet for Sjælland***Jagtvej 10****2200 København N 31 39 35 20***Landsarkivet for Nørrejylland***Lille Sct. Hansgade 5****8800 Viborg 86 62 17 88***Landsarkivet for Fyn***Jernbanegade 36****5000 Odense C 66 12 58 85***Landsarkivet for Sønderjylland***Haderslevvej 45****6200 Åbenrå 74 62 58 58***Erhvervsarkivet***Vester Allé 12****8000 Århus C 86 12 85 33***Rigsarkivet***Rigsdagsgården 9****1218 København K 33 92 33 10***DDA * Dansk Data Arkiv***Islandsgade 10****5000 Odense C 66 11 30 10***Det Danske Udvandrerarkiv***Arkivstræde 4****Postbox 1731****9100 Aalborg 98 12 57 93**

Arkivnyheder

Brugermøde mandag den 25. marts 1996 kl. 15.30 - 16.30**på Rigsarkivets læsesal****1. Velkomst**

ved arkivchef Birgit Løgstrup

2. Byggeplaner

ved rigsarkivar Johan Peter Noack

3. Debat med brugerne

ved arkivchef Birgit Løgstrup

Invitation til næste brugermøde er udsendt: Mød op på Rigsarkivet mandag 25. marts 1996 og hør hvilke planer Johan Peter Noack har for det nyligt planlagte Rigsarkiv efter år 2000.

Hovedlæsesalen vil være lukket for almindelig benyttelse fra kl. 15.30. Men det vil stadig være muligt at arbejde på PC-læsesalen og film læsesalen.

BBS telefonnumre for slægtsforsknings-interesserede

BBS-nr	Navn	By	Telefon nr.
2:236/151	Frog	Lyngby	45 96 10 03
2:236/400	Frog	Lyngby	45 96 10 04
2:234/99	HIT-BBS	Veksø	47 10 72 76
2:234/233	Natuglens BBS	Sporup	86 96 83 47
2:236/100	Jam BBS	Søllerød	45 80 63 83
2:235/300	ABC-Klubbens BBS	Kbh S	32 96 17 64
2:236/426	Underground Software BBS	Taastrup	43 71 63 68
2:236/527	Bornholm BBS	Østermarie	56 47 02 37
2:234/137	Night-Street BBS. Mail Only !!		55 77 19 21
2:234/230	WarGamers Inn	Slagelse	58 50 62 66
2:238/93	Rodnet Syd	Sønderborg	74 42 26 89
2:237/10	Night Call	Svendborg	62 20 20 74

Læsekredsen

Bent Pilgaard
Randersvej 29, 8800 Viborg
Tlf. 86 67 55 12

En rettelse til sidste nummer

Jeg kom lidt for tidligt ud med, at PAF kunne fåes i udgave til Windows. Dette er desværre ikke rigtigt, så PAF-brugerne må væbne sig med tålmodighed lidt endnu.

Det skal bemærkes, at der er en klar tendens i de forskellige blade til at omtale modems muligheder på Internet. Flere bruger megen plads til at angive „adresser“ med deres muligheder. Måske er vi ved at sakke bagud eller?

Dernæst er forsøget på at opdele læsekredsen med norske og svenske blade igen strandet. Denne gang skyldes det, at et nummer „forsvandt“ hos posten, og mange ikke havde svaret på bagsiden af rundskrivelsen.

Deltagerne i denne læsekreds bedes kort kontakte undertegnede for en afklaring om det skal være norsk, svensk eller begge, alt i et forsøg på at nedbringe cirkulationstiden.

Bent Pilgaard

Ellers har jeg bemærket, at COMPUTERGEALOGIE (Tysk) i sidste nummer, som blev sendt ud først i december i en artikel omtaler, at forskere med familie i Australien kan købe CD-Rom med oversigt over fødsels-, vielses- og dødsdage.

Prisen skulle være mellem 205 og 265\$. Endvidere omtales muligheden for at finde personer i forskellige lande ved hjælp af telefonbøger på CD-Rom. En lang artikel i samme blad omhandler fra gamle kilder til PC. Tilsyneladende en gennemgang af skriftens historie.

Slekt & Data fra DIS-NORGE

Her omtales en række muligheder for udveksling af data, der godt kan vække til eftertanke. Hvornår og hvordan udveksler DU selv data? I bladet ses en lang række E-mail adresser, bl.a. Det norske Udvandrer museum.

Også her vises en sammenligning mellem forskellige slægtsforskningsprogrammer. Måske var det tiden til at udskifte eller opdatere ens eget. En omtale af, hvad der diskuteres og skrives om på det norske BBS ses i samme nummer. Hvornår har du selv været inde på DIS-MEDLEM ikke bare for at kigge, men deltage i diskussionerne?

COMPUTERS IN GENEALOGY

I Decemernummeret oplyses, at Family Tree Makers v.3 er blevet udvidet med muligheden for at afvikles under Windows95 samt brugen af billeder. Kan nu rumme op til 95 generationer. En spændende artikel - på mange sider fortælles om brugen af relationelle databaser med eksempler på andre tavleformer. Som det sig hør og bør har bladet i dette nummer en sammenlignende oversigt over forskellige programmer. Sjovt nok noget alle blade har. Resultatet må dog blive det samme. I denne oversigt får Amiga-, Atari-, Comodorebrugerne valgmuligheder. Det er altså ikke nødvendigt med det helt store udstyr. Macbrugerne får ligeledes en gennemgang af Reunion 4, med eksempler på brugen af billeder. Den samme gruppe får også gennemgået Gene4 som er opdateret.

GENEALOGICAL COMPUTING

I dette nummer ses en artikel om ræset med at have det allersidste nye. Kan det betale sig at anskaffe nyt eller opgradere, når det gamle kører? Endnu flere E-mail adresser. Et printerprogram „Genealog Chart and Form“ i DOS anmeldes. Det samme er tilfældet med programmet „Ecko Lake 1“. Det sidste ser ud til at være anderledes på mange måder. For Mac-brugerne omtales et program med mulighed for oversættelse fra engelsk til tysk. Sidst i bladet omtales forskellige ONLINE i USA.

Læsekredsen modtager flg blade:

„Mededelingen Central Bureau
voor Genealogie“ fra Holland
„Gens Humana“ fra Holland
„Genealogical Computing“ fra USA
„Computers in Genealogy“, England
„Dis-Play“ fra Øst-Sverige
„Slægtshistorisk Forum“ fra Sverige
„Diskologen“ fra Sverige
„Computergenealogie“ fra Tyskland
„Sukutieto“ fra Finland
„Slekt og Data“ fra Norge

Uddrag fra Kildeoversigten

- 15. feb 1996

Indtastninger, hvor der under „Tilgængelig“ først står DDA, kan rekvireres fra DDA, som omtalt i tidligere numre af S&D. I tilfælde, hvor der ikke står DDA, må den person, der står i feltet „Tilgængelig“ kontaktes direkte. Adressen kan oftest findes i DIS-Forsk. På disketten DIS-Kilde findes samtlige kildeindtastninger, vi har kendskab til.

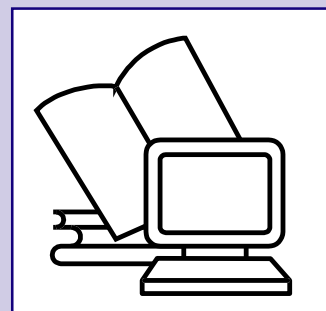
Arkivtype	Sogn	Herred	Program	Tilgængelig
FT FT 1834		Elbo Båg	KIP Paradox, Saki-model	Fredericia LHA, Igangværende Harry C. Lund, Kolding
FT 1787 FT 1801 FT 1845 FT 1845 FT 1801 FT 1787 FT 1787-1911		Vester Han Vester Han Vester Han Øster Han Øster Han Øster Han Anst	KIP KIP KIP KIP KIP KIP KIP	Lilian Nørgaard Larsen, Aalborg, Igangværende Lilian Nørgaard Larsen, Aalborg, Igangværende Lilian Nørgaard Larsen, Aalborg, Igangværende Lilian Nørgaard Larsen, Aalborg, Igangværende Lilian Nørgaard Larsen, Aalborg, Igangværende Lilian Nørgaard Larsen, Aalborg, Igangværende J. Wilhelm Rasmussen, Vejen (I samarb. med Vejen LHA), Planlagt
FT ?? FT 1787 FT 1801	Askov Askø Askø	Malt Fuglse Fuglse	KIP KIP KIP	Søren Stengaard Jensen, Vamdrup, Planlagt Mogens Lyng Madsen, København Ø. Mogens Lyng Madsen, København Ø., Igangværende
FT 1850 FT 1787 FT 1787 FT 1787	Asp Balle Bandholm Bindslev	Hjerm Hids Fuglse Horns	KIP KIP KIP PC-File, SAKI-model	Birgit Lundsmark, att.: DDA, Igangværende Knud Aagaard, Låsby Mogens Lyng Madsen, København Ø., Planlagt
FT 1787	Blistrup	Holbo	KIP	Kaj Ahlburg, Ry LHA for Græsted og Omegn, Indtaster: Ilse Kirk, Gilleleje
FT 1787 FT 1801 FT 1834 FT 1845 FT ?? FT 1787 FT 1801	Bredsten Bredsten Bredsten Bredsten Brørup Bursø Daugård	Tørrild Tørrild Tørrild Tørrild Malt Fuglse Hatting	KIP KIP KIP KIP KIP KIP KIP	Ulla Larsen, att.: DDA, Igangværende Ulla Larsen, att.: DDA, Igangværende Ulla Larsen, att.: DDA, Igangværende Ulla Larsen, att.: DDA, Igangværende Søren Stengaard Jensen, Vamdrup, Planlagt Mogens Lyng Madsen, København Ø., Planlagt Vejele Byhistoriske Arkiv, Indt. Bente Jungdal, Vejle Ø.
FT 1787 FT 1801 FT 1787	Durup Durup Elling	Harre Harre Horns	KIP KIP PC-File, SAKI-model	Jens V. Olsen, Roskilde, Igangværende Jens V. Olsen, Roskilde, Igangværende
KB -> 1815 DIV17261770	Elling Elling	Horns Horns	WordPerfect WordPerfect	Kaj Ahlburg, Ry Ulla Rosenstand, Skovlunde, Planlagt Ulla Rosenstand, Skovlunde, Skifteprotokoller for gården Lerbæk
FT 1787 FT 1801 FT 1834 FT 1840 FT 1845 FT 1850 FT 1911 FT 1787 FT 1787	Endelave Endelave Endelave Endelave Endelave Endelave Endelave Errindlev Esbønderup	Nim Nim Nim Nim Nim Nim Nim Fuglse Holbo	KIP KIP KIP KIP KIP KIP KIP KIP KIP	Werner Wittekind, Holte, Igangværende Werner Wittekind, Holte, Planlagt Werner Wittekind, Holte, Planlagt Werner Wittekind, Holte, Planlagt Werner Wittekind, Holte, Planlagt Werner Wittekind, Holte, Planlagt Werner Wittekind, Holte, Igangværende Mogens Lyng Madsen, København Ø., Planlagt LHA for Græsted og Omegn, Indtaster: Ilse Kirk, Gilleleje
FT 1890 FT 1787 FT 1801	Estruplund Fejøl Fejøl	Rougsø Fuglse Fuglse	KIP KIP KIP	Rigmor Henriksen, Ørsted Mogens Lyng Madsen, København Ø., Planlagt Mogens Lyng Madsen, København Ø., Igangværende
FT 1834 FT 1845 FT 1787 FT 1801	Fejøl Fejøl Femøl Femøl	Fuglse Fuglse Fuglse Fuglse	KIP KIP KIP KIP	Niels Winther Christensen, Køge, Igangværende Niels Winther Christensen, Køge, Planlagt Mogens Lyng Madsen, København Ø., Planlagt Mogens Lyng Madsen, København Ø., Igangværende
FT 1850 KB -> 1815 FT ?? KB -> 1815 FT 1787 FT 1787	Fjaltring Flade Folding Frederikshavn Fuglse Fur	Vandfuld Horns Malt Horns Fuglse Harre	KIP WordPerfect KIP WordPerfect KIP KIP	Karl Frost, Odense, Igangværende Ulla Rosenstand, Skovlunde, Planlagt Søren Stengaard Jensen, Vamdrup, Planlagt Ulla Rosenstand, Skovlunde, Planlagt Mogens Lyng Madsen, København Ø., Planlagt Jens V. Olsen, Roskilde, Igangværende

Generalforsamling 1996

DIS-Danmarks 8. ordinære generalforsamling

Lørdag d. 13. april 1996 kl 13.00-17.00

i Medborgerhuset, Danasvej 30 B
2000 Frederiksberg

Dagsorden

1. Valg af ordstyrer
2. Bestyrelsens beretning
3. Regnskab for 1995 og revideret budget for 1996
4. Indkomne forslag
Der er ikke indkommet forslag til generalforsamlingen
5. Fremlæggelse af budget for 1997, og fastsættelse af kontingent for 1997 (bestyrelsen foreslår uændret 100 kr)
6. Valg til bestyrelsen

På valg er :

Jens J. Jerichow, København
Bent Pilgaard, Viborg
Svend-Erik Christiansen, Brabrand

Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen

Chris Gade Sørensen, Hasselager (1. suppl.)
Jan Gisselsson, Lystrup (2. suppl.)

7. Valg af 2 revisorer og 1 revisorsuppleant

Ole Jensen, Nordborg
Torben Devantie, Mørke
Jette Stoltenberg, Brøndby Strand (suppleant)

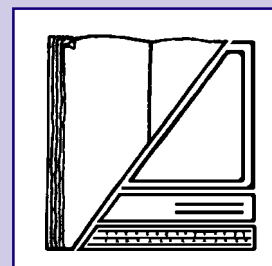
8. Eventuelt

Vejbeskrivelse:

Lokalerne for afholdelsen af generalforsamlingen findes lettest fra Vesterport S-togs station. Ved udgangen drejes skarpt til højre, dernæst følges vejen Vester Farimagsgade et lille stykke, hvorefter man drejer til venstre ud over Skt. Jørgens Sø ad Kampmannsgade. Kampmannsgade går direkte over i Danasvej.

Varighed: 10-15 min.

Alternativ vej: Bus nr. 29, som kan bestiges på Østerport, Vesterport, Kgs. Nytorv, Rådhuspladsen. Bussen kører ad Danasvej og skal have retning mod Vanløse.

Efter generalforsamlingen vil **Hans Jørgen Marker** fra DDA (Dansk Data Arkiv) fortælle om *Kildeindtastningsprojektet*, dets status og frøentidsperpektiver.